

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg.

24 oktober 1985

Jaargang 6, nummer 5

Uitspraken van rector scherp afgekeurd

Nieuw initiatief voor uitbouw

Het College van Bestuur heeft aangekondigd dat het uitbouwbeleid van de universiteit zo spoedig mogelijk nieuw leven moet worden ingeblazen. De universiteitsraad is voorgesteld een 'Werkgroep 6000' in te stellen, die breder wordt opgezet dan de nu bestaande Commissie Uitbouw. De werkgroep moet nieuwe ideeën ontwikkelen of uitvoeren, die de universiteit in de toekomst tot 6000 studenten kan doen uitgroeien.

Het uitbouwbeleid van de universiteit staat op een laag pitje sinds vorig jaar, toen de RL van de minister te horen kreeg dat er de eerstvolgende jaren niet aan nieuwe studierichtingen hoefde te worden gedacht. De verwachting van het college is dat de bevrozing in 1987 ongedaan wordt gemaakt. Het denken over nieuwe voorzieningen zou daarom nu al moeten beginnen.

In tegenstelling tot de Commissie Uitbouw, die zich alleen met eerste fase-opleidingen bezighield, zal de Werkgroep 6000 zich met gehele onderwijsveld bezighouden, dus ook met de tweede fase, postakademisch onderwijs, samenwerking met het Hoger Beroepsonderwijs, contractonderwijs enzovoort. De werkgroep, die zo breed mogelijk uit alle faculteiten wordt samengesteld, zal niet alleen fungeren als meldkamer voor bestaande en nieuwe initiatieven, maar ook als denk-

tenk voor het ontwikkelen van nieuwe ideeën. Tot de bestaande initiatieven die de werkgroep kan overnemen behoren de varianten bij rechten en economie en het verder uitbouwen van Algemene Wetenschappen.

Geen toeval

Dat het plan voor de Werkgroep 6000 nu gelanceerd wordt, is niet toevallig. De uitspraken van rector magnificus prof. dr. F.I.M. Bonke over de tegenvallende studentenaantallen hebben nogal wat opschudding veroorzaakt. De besturen van de juridische en de economische faculteit hebben aangekondigd een brief over de kwestie te schrijven aan het College van Bestuur. Het bestuur van de economen zegt 'boos en bedroefd' te zijn, terwijl de juristen willen overbrengen dat de rector wel eens wat positiever had mogen zijn over hun prestatie: de instroom van 300 eerstejaars voor negentig procent halen, terwijl verschillende zusterfaculteiten niet verder kwamen dan zestig procent. Ook het provinciebestuur heeft zijn afkeuring van de uitspraken van Bonke duidelijk laten blijken. Twee leden van Gedeputeerde Staten hebben aangekondigd dat zij bij het PNL-overleg eind van dit jaar de regering zullen houden aan de motie-Deetman, waarin sprake is van een volwaardige universiteit met een omvang van zesduizend studenten.

JH

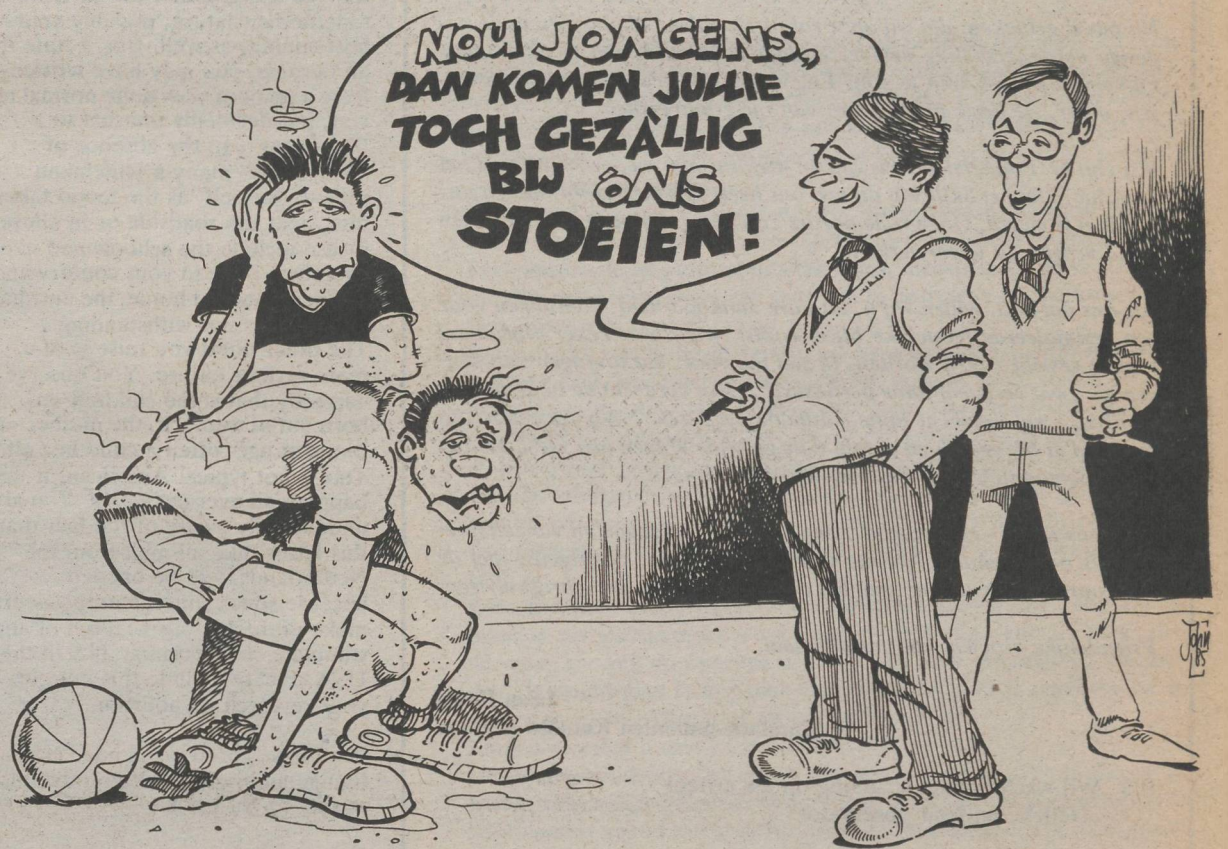
Rollen overheid en universiteit opnieuw verdeeld

Een plancyclus van twee jaar in plaats van één, acht HBO-sectoren in plaats van negen of elf, en meer nadruk op kwaliteitsbewaking door de instelling zelf. Dat zijn de drie voornaamste verschillen tussen de definitieve beleidsnota Autonomie en Kwaliteit — die woensdag 16 oktober naar de beide Kamers ging — en z'n eerdere conceptversies. De definitieve beleidsnota is dikker dan z'n voorgangers. Dat komt vooral, doordat de redeneringen erin zijn uitgebreid. Hoe de rolverdeling tussen overheid en universiteiten moet zijn — daar gaat het in de HOAK-nota over — is explicieter gemaakt. Veel wijzigingen komen er echter niet in voor.

De wijzigingen die er wel in voorkomen, sluiten nauw aan bij wat met name de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universitei-

ten dit voorjaar over de conceptversie had op te merken. In de HO-ka-

Vervolg op pagina 10

Ook studentenvoorzieningen in Maastricht komen in de knel

Studentenvoorzieningen die niet direct de studievoortgang ten goede komen moeten verdwijnen, vindt minister Deetman. Wie wil sporten, ontspannen, de dokter of de psycholoog wil raadplegen, moet zijn heil maar zoeken waar iedereen dat doet: bij bestaande voorzieningen in de stad. Ofschoon dat standpunt veel lijkt op wat er in de Basisfilosofie van de Rijksuniversiteit Limburg staat, hebben de Universiteitsraad en het College van Bestuur zich aangesloten bij het standpunt van de VSNU, waarin fel van leer wordt getrokken tegen de voorgenomen bezuiniging. Het motief van de raad en het college is, dat de VSNU sterker staat in haar protest als dat unaniem is. Als de RL bij deze gelegenheid aan haar principes vast zou houden, zou dat de gezamenlijke tegenstander, minister Deetman, een te mooi wapen in handen geven.

Voor de studentenvoorzieningen in Maastricht lijkt er weinig aan de hand. De universiteit heeft geen studentenarts of -psycholoog in dienst en onderhoudt geen sportcomplex.

Andere universiteiten hoeven binnenkort niet meer te rekenen op rechtsreeke bekostiging door de minister. Als ze iets op dat terrein willen blijven doen, moeten ze daar zelf middelen voor vrijmaken. In Maastricht is de enige voorziening die echt gedoemd is te verdwijnen, de Culturele en Creatieve Vorming die door een medewerker van Studentenzaken wordt gecoördineerd. In het formatieplan Algemene Diensten, dat de universiteitsraad eind november bespreekt, wordt al vooruitgelopen op de invoering van de nota Studentenvoorzieningen. "Het organiseren van CCV-activiteiten dient te worden gestaakt, danwel volledig kosten-dekkend gemaakt". Volgens de werkgroep die het formatieplan heeft opgesteld kan hoogstens gedacht worden aan het verstrekken

van informatie over activiteiten op CCV-gebied die buiten de universiteit worden georganiseerd.

De beperkte voorzieningen op sportgebied, die de universiteit nu in huis heeft, moeten zoveel mogelijk kostendekkend gemaakt worden, vindt de werkgroep. De prijs van de sportkaarten zal omhoog moeten, vooral voor HBO-studenten. Het HBO, dat tot nu toe gebruik mocht maken van de universitaire voorzieningen, krijgt in de toekomst zelf middelen om er studentenvoorzieningen op na te houden. De gratis dienstverlening door de universiteit dient daarom te verdwijnen, aldus het formatieplan.

Niettemin wordt voor Lichamelijke Vorming en Sport een formatie van twee plaatsen voorgesteld, omdat men het van belang vindt "dat de RL over voldoende mankracht blijft beschikken om derden, zoals de gemeente, ertoe te bewegen in voldoende mate voorzieningen be-

schikbaar te stellen ten behoeve van de studenten".

Voor de LUSS (Limburgse Universitaire Sport Stichting) en voor Rene Verster, hoofd van de afdeling Lichamelijke Vorming en Sport, betekenen de plannen een reden voor grote ongerustheid. Verster vreest dat het sporten voor studenten onbetaalbaar wordt, gezien de zwakke financiële positie van studenten ten opzichte van andere bevolkingsgroepen. Als de minister zijn zin krijgt, vreest hij voor het verdwijnen van de weinige voorzieningen die Maastricht te bieden heeft. "Het lijkt er toch al op dat Maastricht voor een dubbeltje op de eerste rij wil zitten. We zijn de enige stad zonder eigen sportaccommodatie voor studenten, ondanks het feit dat de bestaande voorzieningen beperkt zijn en ook maximaal benut worden".

Judith Habets
Jacques Herraets

Openlijk dank aan Ad Appels

Mede namens honderddrieëntwintig simulatie-patiënten van de Rijksuniversiteit Limburg dank ik u van harte voor „Nelleke en de patiënt” in de *Observant* van 10 oktober 1985.

Nu pas is gebleken, dat wij onze rol niet kenden. Wij leefden in de nederige veronderstelling een leermiddel voor studenten te zijn, maar blijken nu professoren te zijn. En, volgens u, geen gewone professoren, maar „de beste professoren van onze universiteit”.

Wij zijn er 't ondersteboven van en met ons alle medewerkers van het Skillslab. Dat het Skillslab dit met ons heeft bereikt is door hun en ons nog niet te vatten. Onze rode oortjes zijn niet gesimuleerd. Wij moeten u tijd vragen dit te verwerken.

Als ons dat lukt, willen wij u, uit pure dankbaarheid, uitnodigen voor een gesimuleerde feestelijke bijeenkomst, waarbij u zeker een aantal vragen gesteld zullen worden. Ik stel me voor, dat u vragen zult krijgen als „wat verdeent unne perfesser?”, „wat verdeent de beste perfesser?” en „wat verdeent unne simulatie-perfesser?” Wij „doceren” nu eenmaal in Mestreech en mocht u de gestelde vragen niet verstaan dan zal ik persoonlijk voor ondertiteling zorg dragen.

Kubbens zal er – met mitella – zijn om u te ontvangen en vanzelfsprekend is ook mondige Nelleke van harte welkom. Overigens, met de tennis-arm van Kubbens gaat het de goeie kant op, hij schrijft alweer.

Vriendelijke groeten van ons allemaal,

Léon Heuts
Simulatie-patiënten Kontakt-persoon

P.S. Wij wachten met spanning op uw artikel „Nelleke en haar observator”

Hi there in Berkeley,

Almost anything goes in the USA, you included. What does not go, is anonymity. Please sign the letter stating your case. The Dutch out there, visitors or immigrants, may want to share your view on USA toilet nomenclature; possibly your host country as well. But, I state in all fairness, you may have written from a point of view quite normal to you, but decidedly unusual to a "foreigner". In the absence of "restrooms" many a Dutchman relieves himself, as the mood takes him, near the roadside or in alleys; please include the schools and churches. I live in your country and feel very much at home, the unusual toilet habits not withstanding. The other point you raise is of a more serious nature. You observe correctly that some children are born out of wedlock, the mother -in terms of age- often a child herself. This is not typical American, it happens all over the world. You are undoubtedly aware of the fact that this letter, like all mail from the Netherlands, will be opened because some Dutch entrepreneurs make profitable business out of and stimulate child pornography in the USA. Please include this item in your research on abortion.

But I have got to run; I need to rest, lounge and powder. Preferably all in one room, privately.

Kate van Breda
Vriesman-Lorenz

Herhaalde oproep student-assistent

Kapaciteitsgroep Huisartsgeneeskunde

Porjekt: basisproject Registratie en Verslaglegging in de huisartspraktijk.

Taak: behulpzaam zijn bij de implementatie van een geautomatiseerd huisarts-onderzoekstelsel in de h.a.-praktijk. Bewerken van consultgegevens ten behoeve van onderzoek en onderwijs, alsmede hulp bij de ontwikkeling van programma's voor deze bewerking.

Vereist: 4e, evt. 3e jaars student. Kennis van probleemgeoriënteerde werkwijze volgens het SOEP-model is van belang. bij C.A. de Geus.

Inlichtingen:
Vakaturenummer 98.

Kapaciteitsgroep Klinische Psychiatrie

Porjekt: Slaapklachten en slaapstoornissen bij vitale uitputting

Vereist: 3e jaars/4e jaars student die zijn/haar keuzestages heeft gedaan binnen de psychiatrie of een daarmee vergelijkbare stage of uitdrukkelijke belangstelling.

Inlichtingen:
Vakaturenummer 92.

Bedankt allemaal

Bedankt allemaal voor het bijzondere afscheidsfeest, dat mij werd aangeboden op 13 september 1985.

Vrijdag de dertiende was voor mij bepaald geen ongeluksdag. Integendeel. Voor ons, ik spreek hier ook namens mijn echtgenote, kinderen, kleinkinderen, verdere familie, was deze dag een heel bijzonder en gelukkig dag. Bedankt voor de cadeaux, de toespreken, toneelstukje en alle anderen bliken van belangstelling.

Het liefst zou ik natuurlijk iedereen persoonlijk willen bedanken, maar ik denk dat de *Observant* dan wel érg ik zal worden. Een uitzondering maken voor één of meerdere personen? Het zou kunnen. Ik weet echter, dat ik dan anderen tekort zou doen. Dus toch maar geen uitzonderingen. Gewoon, iedereen nogmaals van harte bedankt!

Jules Zeguers.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt veertien daags.

Redactieadres:

Tongersestraat 53, kamer 304
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888319
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:

Wim Hermens (voorzitter),
Kees Schröder (penningmeester),
Hans Lensing (secretaris),
Erik de Graaff,
Ton Hamelers (redactieafgevaardigde),
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie

Ton Hamelers,
Jacques Herraets (eindredakteur),
André Cremer
Lucia Geurts
Paul Gobéc
Judith Habets
Toine Houben
Ad van Iterson,
Evelyne de Leeuw,
Jan Mokkenstorm
Redactie-assistent:
Liesbeth van Hoef
Foto's: Hans van Dijk,
Coen van der Gugten,
fotopersburo Widdershoven
Franco Gori
Tekeningen: John Prop, Raph de Haas
Druk: Limburgs Dagblad, Heerlen

Advertenties

Advertenties (behalve Paarlities):
Yvonne Stevens, tel. 043-624938
(vrijdag na 17.00 u.)
Tarieven op aanvraag
Paarlities opgeven bij de redactie.

Abonnement

Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,- per jaar.

Universitaire Pers

Observant maakt deel uit van het landelijke samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), THB (Tilburg), TH-berichten (Eindhoven), THT-nieuws (Twente), KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad (Utrecht), Universiteitskrant (Groningen) en Wagening Hogeschoolblad (Wageningen).

UP-korrespondenten: Bert Bakker-Lin Tabak.

Het eetcafé van Maastricht

Grolsch bier
Menu naar keuze
Dagschotel
Verse mosselen
Uitstekende koude buffetten
Vriendelijke prijzen

hoek St. Pieterstraat
Dagelijks van 17.00 tot 02.00 uur
Keuken van 17.30 tot 21.30 uur
Telefoon 043-210158

A.s. weekend serveren wij diverse mossel-specialiteiten.

UITNODIGING

Vanwege het R.K. Studentepastoraat Maastricht wordt er **elke zondagmorgen om 11.00 uur een eucharistieviering gehouden**

met korte meditatie.

Deze vindt plaats in de studentenkapel in de Maastrichter Pastoorstraat, naast de St. Matthiaskerk aan de Boschstraat.

U bent van harte welkom!

Het R.K. Studentepastoraat organiseert buitendien maandelijks een conferentie-avond, waarvan de datum, inleider en onderwerp tijdig worden bekend gemaakt.

De pastor is elke dag bereikbaar voor persoonlijke gesprekken in het pastoraat, Maastrichter Pastoorstraat 10, telefoon 043-211126. Afspraken te maken tussen 9.30 en 12.30 uur.

Het R.K. Studentepastoraat richt zich tot alle studenten en docenten van de Rijksuniversiteit Limburg en de instituten voor hoger beroepsonderwijs in Maastricht.

Zijn activiteiten staan open voor ieder belangstellende, ongeacht religie of levensbeschouwing.

(Deze advertentie werd ons van bevriende zijde aangeboden)

Paarlities

Te huur gevraagd:

Kamer in vrij huis met douche- en kookgelegenheid te Maastricht.

Maximale huurprijs: f 350,-.

Inlichtingen: Marc Peeters Weten- schapswinkel Hoofdgebouw kamer 146
Tel. 888283

Te koop: trekhaak van BMW, prijs f 200,00. Inl. M. Spa tel. 888238.

De slapeloze nacht van Max.

Dinsdag 29 oktober om 20.00 uur, hoofdgebouw: nachtwake tegen de plannen van Deetman met betrekking tot de studiefinanciering en de studentenvoorzieningen. Veel activiteiten, acties voorbereiden, voor personeel en studenten. Komt allen!

Te koop of te ruil STENCILMACHINE, merk Roneo, inclusief laenkast plus diversen, tegen elektrische typemachine. Tel. 043-614435.

Te koop Apple 2E Personal Computer, 64K, monitor, 2 diskdrives, 2-80 kaart. Professionele software (spreadsheet, tekstverwerking, bestandsbeheer, boekhouden, cobol, pascal enz.), 50 computerspellen, handboeken, e.d. Vraagprijs f 5000,00. Tel. 043-888321 (overdag), 043-251307.

In onze koffie-shop kunt u iedere dag zeker twee verschillende soorten hartig gebak proeven, zoals preitaart, champignontaart, courgettetaart of pizza.

Uiteraard zijn er ook belegde broodjes, saucijzenbroodjes of kaasbrooches.

Verder is er een gezellige leestafel met veel literaire bladen ter uwer beschikking.

Iedere dag minstens zeven soorten verse vlaaien in diverse groottes.

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur.

Alternatieve Nobelprijs voor Van Boven

Prof. mr. Theo van Boven, hoogleraar Internationaal Recht, krijgt dit jaar de Right Livelihood Award voor zijn activiteiten op het gebied van de mensenrechten. De prijs zal op 9 december in Stockholm worden uitgereikt, een dag voordat in Oslo de Nobelprijs wordt uitgereikt. Behalve aan Van Boven is de Right Livelihood Award ook toegekend aan een Indiase groepering die ijvert voor de mensenrechten, een Amerikaanse organisatie die zich inzet voor het behoud van zeldzame plantensoorten en een Hongaarse milieugroepering.

De Right Livelihood Award, waar geen geldbedrag aan verbonden is, wordt beschouwd als de alternatieve Nobelprijs. Inmiddels heeft de kleinzoon van Alfred Nobel, de advocaat Peter Nobel, Van Boven in een brief laten weten dat de Nobelprijs in veel gevallen is toegekend met heel andere bedoelingen dan zijn grootvader voor had bij het instellen van de onderscheiding. Hij juicht daarom het bestaan toe van deze alternatieve prijs, die los van politieke overwegingen wordt toegekend. Overigens is Van Boven drie jaar geleden kandidaat geweest voor de echte Nobelprijs, die dat jaar werd toegekend aan Lech Walesa. Van Boven was voorgedragen door de Ierse jurist en diplomaat Sean MacBride, een van de vroegere winnaars van de Nobelprijs voor de vrede.

Het iudicium van de internationale jury voor de Right Livelihood Award heeft Van Boven nog niet ontvangen. Wel is hem meegedeeld dat zijn werkzaamheden als directeur van het VN-bureau voor de Rechten van de Mens bij de toekenning een rol hebben gespeeld naast de talrijke andere functies op humanitair gebied die hij op dit ogenblik vervult. Van Boven is voorzitter van de Commissie Internationale Zaken van de Wereldraad van Kerken; voorzitter van de Europese Stichting voor de Rechten van de Mens, die financiële steun verleent aan basisgroepen over de hele wereld; voorzitter van het Comité Humanitaire Noden van de bevolking in Afghanistan, en lid van de Raad van Bestuur van het International Defence and Aid Fund Zuid-Afrika, dat juridische en materiele bijstand verleent aan politieke gevangenen en hun familieleden.

"Natuurlijk ben ik verrast, ik wist eigenlijk niet eens dat die prijs bestond", zegt Van Boven. "Ik weet alleen dat hij in 1980 is ingesteld en dat Petra Kelly van de Grünen hem ook gewonnen heeft. Deze prijs is voor gewone mensen, de Nobelprijs voor buitengewone".

De bezorgdheid voor de mensenrechten die Van Boven ertoe brengt zich daarvoor zo in te zetten wordt nog steeds volop gevoeld: "Staten behartigen machtsbelangen zonder zich altijd voldoende rekenschap te geven van de consequenties voor de burgers. Op grote schaal worden mensen opgeofferd aan staatsbelangen, zoals bijvoorbeeld in de oorlog tussen Iran en Irak. Je vraagt je af voor wat die tienduizenden daar sterven. Verder zie je een enorme wapenwedloop ten koste van menselijke belangen, ook in Nederland. Ik wil niet beweren dat er niet een minimum aan wapens en militairen nodig is voor het garanderen van de veiligheid, maar de arsenalen liggen vol met sophisticated tuig, veel meer dan nodig is voor het garande-

Theo van Boven: „De Nobelprijs is voor buitengewone mensen”.

ren van die veiligheid. Militaire belangen spelen een veel te grote rol bij het stellen van prioriteiten. Ik heb pas nog zitting gehad in het Vredestribunaal dat in Rotterdam gehouden is en ik moet zeggen dat ik veel waardering heb gekregen voor een man als kapitein ter zee Van den Griend, die ondanks zijn

politieke etiket durfde te wijzen op de grote gevaren die de huidige bewapening met zich meebrengt. Ik ben ook erg blij dat de Nobelprijs dit jaar is toegekend aan de beweging van artsen tegen atoomwapens."

JH

Slapeloze nacht om parlement wakker te schudden

De actiegroep MAX, die eerder dit jaar een bezettingsactie op touw heeft gezet tegen het nieuwe stelsel van studiefinanciering, gaat weer toeslaan. In de nacht van 29 op 30 oktober wordt 'De slapeloze nacht van Max' georganiseerd, een bezetting zonder slaapzakken en met instemming van het College van Bestuur. De organisatoren hebben een echte trekpleister uitgenodigd, waarvan de naam pas bekend wordt gemaakt als hij of zij de uitnodiging aanvaardt. Maar ook als dat niet het geval is, blijven er volgens de orga-

nisatoren nog genoeg activiteiten over om het bed een keer onbeslapen te laten. De nachtwake wordt georganiseerd om daags voor de hoorzitting in de Tweede Kamer te protesteren tegen de afbraak van studentenvoorzieningen en het nieuwe stelsel van studiefinanciering. Ook personeelsleden worden verwacht, omdat de plannen niet alleen studenten treffen: volgens een berekening van de Abva/Kabo kosten de voorgenomen maatregelen zeker zesduizend arbeidsplaatsen. (jh)

De gekwalificeerde mannen van Limburg

Het was mij al eerder opgevallen dat er bij de ROZ zo zelden een vrouwenstem te beluisteren viel. Wel was er veel aandacht voor minderheidsgroeperingen en daarin werden acties van vrouwen ruim belicht. Natuurlijk werkten bij de ROZ niet alleen mannen. De baas had een secretaresse, er was een telefoniste, een kantinejuffrouw, een werkster en misschien wel twee.

Toch klonk het mij vreemd in de oren om wekenlang een journalist en een gynaecoloog samen te horen spreken over typische vrouwenzaken. Pre-menstruele en post-natale depressies, menstruatiepijnen bij jonge meisjes en de ervaringen van vrouwen in de overgang. Het kwam allemaal uitvoerig aan bod, maar toch.....

Desondanks was ik hevig verontrust toen Brinkman zendvergunning aan de SROL wilde geven. Ik wierp mij volledig in de strijd. Schreef brieven aan de minister, aan de gouverneur, aan kamerleden en andere politiek verantwoordelijken. Bij al die drukte kwam toch af en toe de vraag naar boven waar de plaats van de vrouw bij de ROZ dan wel was. Ik informeerde eens bij een medewerkster naar de gang van zaken bij personeelsaanname maar werd daar niet veel wijzer van. Er was geldgebrek en een vacaturestop. Altijd een mooi excuus in deze tijd.

Toen kwam er een programma waarin een seizoen lang, een achttal mannen als gastsprekers waren uitgenodigd. Andermaal drong zich de vraag aan mij op waarom vrouwen hier door afwezigheid schitterden. Terstond nam ik mij voor daar een brief over te schrijven en de vragen te stellen die mij al zolang bezighielden.

Binnen veertien dagen kwam de reactie.

De programmaleider liet weten dat ook hij het betreunde dat er zo weinig vrouwelijke medewerkers waren maar de reacties op gestelde advertenties waren nogal teleurstellend. De kwaliteit van de vrouwelijke reflectanten lag beduidend lager dan die van de mannelijke en wat deed het er toe of het werk door mannen dan wel door vrouwen werd gedaan. Het ging immers om de kwaliteit. Wat de columnisten betraf, had men afspraken gemaakt met enkele gekwalificeerde mensen (acht mannen dus) uit verschillende beroepsgroepen. Wel zou men mijn suggestie meenemen naar een volgend seizoen.

Ik heb er lang en diep over moeten nadenken. Vooral over het woordje kwaliteit in dit verband. Hoe zou het toch komen dat de leiding van de ROZ alleen maar in contact komt met gekwalificeerde mannen?

Anderhalf jaar later merk ik dat een enkele vrouw door de mannenbarrière van de ROZ is heen gebroken. Twee andere mogen voor spek en bonen in de marge meespelen

Echt van harte lijkt het met de emancipatie bij de Limburgse Omroep niet te gaan. Als stoere jongens de hoge heren uitdagen, dat ligt meer in hun interesse. Verder dan dit hanige gedrag zijn ze jammer genoeg de laatste jaren niet gekomen.

Maar het meten met twee maten als het om vrouwen gaat, is niet alleen voorbehouden aan rechts-conservatieve instellingen zoals men in linkse kringen weleens denkt.

De ROZ is terecht kritisch in het volgen van de ontwikkelingen in onze provincie maar ze mogen de hand ook wel eens in de eigen vrouw-onvriendelijke boezem steken.

Rosalie Sprooten

P.S.

De programmamakers van de ROZ worden door pech achtervolgd. Dat zag er aanvankelijk heel aantrekkelijk uit. Een live-uitzending op zondagmorgen in samenwerking met Studium Generale over het culturele en wetenschappelijke klimaat op de RL. Hadden ze naast de heren Bos, van Nie, Hilwig, Appels, Struyker Boudier, Flinterman en van Boven, ook mevrouw Machteld Roede uitgenodigd. Dat gaat de goede kant op, dacht ik. Dus toch nog een gekwalificeerde vrouw in ons midden. Moest uitgerekend zij ziek worden.

Vrouwen hebben ook altijd wat, is een veel gehoorde klacht van mannen. Of ze zijn zwanger of ongesteld, ze krijgen kinderen op ongelegen momenten of ze hebben last van de overgang. Deze ijzersterke stelling werd hier overduidelijk waargemaakt door mevrouw Roede, die waarschijnlijk gewoon de griep had. Weer een verloren kans voor de vrouwen natuurlijk maar toch is het deze keer de programmamakers niet aan te rekenen.

Zij hebben hun goede wil getoond en mij daarmee de wind uit de zeilen genomen. Bovendien was daar ook nog de schrijfster Chantal van Dam die nota bene in iedere uitzending van deze serie mee mag doen. Ik heb dus niets meer te mekkeren.

Ratten en bloeddruk

Hoge bloeddruk, alsmede maagzweren, zijn kwalen die de mensen te danken hebben aan hun omgang met soortgenoten. Als we daarvan uitgaan, ligt het voor de hand eens te gaan kijken onder welke omstandigheden dieren die ook in groepen leven, een hoge bloeddruk ontwikkelen. Ratten dus. Die leven in kolonies en in die kolonies vindt een niet aflatende machtsstrijd plaats tussen de sterksten onder hen. Daarbij lenen ratten zich bij uitstek voor experimenteel onderzoek, want het zijn maar ratten, nietwaar? De Groninger Dirk S. Fokkema heeft, met financiële steun van de Nederlandse hartstichting, onderzocht of "het sociale gedrag van de rat bruikbaar is in een model voor het ontstaan van hoge bloeddruk". Dat de hartstichting de portemonnee heeft opengetrokken is niet verbazingwekkend: permanent verhoogde bloeddruk is een belangrijke factor in het ontstaan van hart- en vaatziekten. Wat Fokkema nu gevonden heeft, is dit: ratten die de strijd aangaan om de macht binnen een kolonie en die strijd ook winnen, hebben totaal geen last van gedurig hoge bloeddruk. Ratten die niet willen meedoen aan de "ratrace" en elke vorm van strijd schuwen, hebben ook geen last van hoge bloeddruk. Maar de ratten die whl de baas willen worden, maar die dat niet lukt, die vormen de "risicogroep"! Ratten die één keer de arena zijn binnengetrepen, het onderspit hebben gedolven en vervolgens hebben geconcludeerd dat knokken niet hun kopje thee is, worden geen bloeddrukpatiënt. Maar de ratten die het keer op keer proberen, die na elke verloren slag zich weer met volle gewicht in de strijd werpen, dat zijn de lijdens aan permanent verhoogde bloeddruk.

Welke conclusies mogen hieruit worden getrokken voor ons soort, de mens? Tja, meent Fokkema, dat is niet zo eenvoudig te zeggen. Het menselijk gedrag is zoveel complexer dan dat van de rat, we weten niet eens hoe we het moeten meten. (UK-Groningen)

59 Jaar en nog steeds geen titel

Aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen loopt een 59-jarige student in de andragologie rond, Carel Knijf geheten, wiens afstudeerscriptie maar niet wordt goedgekeurd. Op 23 mei 1984 had Knijf zich voorgesteld om de bul in de wacht te slepen. Toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak, zat Knijf op de HBS. Hij zag zich genoodzaakt die studie af te breken. Na de oorlog kwam het er niet van om de draad weer op te nemen. Knijf zwierf een aantal jaren door Indië en Australië. Eind jaren vijftig kwam hij terug naar Nederland en vond een baan bij multinational Heinz in Elst. Maar begin jaren zeventig begon hij te sukkelan met zijn gezondheid; hij werd arbeidsongeschikt

verklaart. In 1977 ging hij alsnog studeren. Een succes, aanvankelijk. Na twee jaar mocht hij zich al bezitter van het kandidaatsdiploma noemen. Maar toen begonnen de moeilijkheden. Vanwege zijn gevorderde leeftijd kan hij geen stageplaats vinden. Eindelijk wil het RIAGG in Veghel hem wel toelaten. Knijf houdt zich daar een jaar bezig met de "in-take" en de individuele behandeling van patiënten. Op basis van deze ervaringen dient hij een scriptievoorstel in. Meteen goedgekeurd! Maar dan...Na enige tijd eraan te hebben gewerkt, raadt men hem aan ermee te stoppen: het werkstuk zou "te theoretisch en te abstract" worden. Tenzij hij er een aantal "praktijkgevallen" zou instoppen. Dat deed Knijf. Alles leek rond, maar de dag voor de bewuste 23e mei gaat de telefoon: één van de leden van de examencommissie weigert de bul te ondertekenen, omdat deze vindt dat er te weinig empirisch onderzoek is verricht. Bij nader inzien blijken ook andere leden weer andere bezwaren te hebben. Knijf gaat weer aan het werk, met als resultaat dat zijn scriptie een half jaar later als "te praktisch" wordt verworpen. Knijf wederom aan het werk. Zijn vrouw wordt er ziek van, raakt uit de roulatie, maar hij zet door. Een half jaar later levert hij zijn scriptie, aangevuld met twee hoofdstukken, weer in. Uitslag: "net niet voldoende". Bovendien zegt zijn begeleider, professor M. van Beugen, er geen gat meer in te zien: hij houdt op met begeleiden. Knijf dient een klacht in bij het college van beroep voor de examens. Uitspraak: de examencommissie heeft geblunderd, "hoogst onzorgvuldig" gehandeld. Knijf verdient zijn bul! Binnen één maand moet de commissie beslissen!

Die maand is nu voorbij. En opnieuw heeft de examencommissie een negatief oordeel geveld. Knijf "Het is nu een prestigezaak geworden, de examencommissie is er kennelijk op uit mij het afstuderen te beletten." Hij tekent opnieuw bezwaar aan bij het beroepscollege. (Wordt vervolgd) (KU-Nieuws)

Stille moordenaar

Er zijn periodes in het leven van de embryo gedurende welke de vrucht binnen een periode van 24 uur meer dan vijfmaal in gewicht toeneemt. Met deze wetenschap opende professor J.G. Stolk, gynaecoloog aan de Vrije Universiteit, zijn afscheidsrede. Groei, ongeremde, bovenmatige groei, fascineert Stolk. Hij heeft zich in zijn actieve jaren bezighouden met de bestudering en bestrijding van kwaadaardige gezwellen. "Eierstokkanker is een van de grootste uitdagingen die we hebben," zei Stolk, "omdat het op dit ogenblik een van de belangrijkste doodsoorzaken is bij vrouwen." Omdat je er niets van merkt, wordt de ziekte ook wel een "silent killer" genoemd. "Dat is de ellende," volgens Stolk, "want als je het vroeg kunt diagnosticeren, dan kan je ze er helemaal van af helpen. Nu vinden we het bijna altijd pas in het derde stadium, zoals dat heet, waarbij de hele buik al bezaaid is met gezwellen."

Een lichtpuntje in deze nare kwestie is de voorspoedige resultaten die worden geboekt in het maken van monoclonale anti-lichamen, afweercellen die bepaalde kwaadaardige gezwellen kunnen elimineren.

Een ander soort ongeremde groei die Stolk zorgen baart, is de groei van de wereldbevolking. Als de vruchtbaarheids-

cijfers in de Derde Wereld niet dalen, meent de scheidende hoogleraar, zal het getal van vier miljard wereldbewoners in het jaar 2025 verdubbeld zijn. Stolk: "Hier heeft de arts een verantwoordelijkheid, ieder weldenkend mens eigenlijk. We moeten meedenken hoe we dit probleem kunnen oplossen, want we kunnen niet toezien hoe de bodem uitgeput raakt met alle gevolgen van dien." (Ad Valvas)

Met huid en haar

De hoofdredacteur van Medisch Contact, professor J.C. van Es, heeft een artikel geschreven waarin hij de boude bewering doet dat dermatologie heden ten dage een "relatief luxe vak" is. Darmme heeft hij menig huidspecialist het vel over de oren getrokken. Professor W.A. van Vloten, bijvoorbeeld. Onlangs aanvaardde hij in Utrecht een hoogleraarschap huid- en geslachtsziekten en nam toen de gelegenheid te baat om zijn gram te spuien. Een geheel onbegrijpelijke uitspraak, vond Van Vloten, die "voorbij gaat aan het lijden van patiënten met huidziekten".

Weet Van Es dan niet dat één op de zes tot acht bezoeken aan de huisarts een dermatologisch probleem betreft? Van Vloten pleitte ook ervoor om in de opleiding tot basisarts meer aandacht te schenken aan de diagnostiek en behandeling van huidziekten. (U-blad)

Toontje lager

In de Grote Kwestie van de Kruisraketen hebben juristen zich danig geroerd.

Plaatsing van de 48 zware jongens heeft grondwettelijk gezien natuurlijk wel wat voeten in de aarde. De Rotterdamse professor S. Couwenberg heeft zich, hoe kan het anders, danig met overgave n het gearreweerd gegooid. Tijdens een congres over "Recht en kernbepaapening", gehouden aan de Vrije Universiteit van Buitenveldert, zei hij dat Nederland al lang afstand had gedaan van de exclusieve verantwoordelijkheid voor haar eigen nationale defensie, namelijk toen werd gekozen voor het Atlantisch Bondgenootschap. Couwenberg: "In de jaren vijftig wees Nederland het Franse initiatief voor een Europees nucleair potentieel als achterhaald nationalisme van de hand." En nu wordt er door progressieve kringen juist op dit nationalisme teruggegrepen! Een politieke reactie die Couwenberg zich slechts zou kunnen voorstellen als die van de Centruipartij kwam...

"Dit gaat te ver!" riepen een paar mensen in de zaal. "U maakt zich schuldig aan verdachtmaking en laster," zei Ién van de toeschouwers en besloot Couwenberg verder te boycotten. Ook Jan van Putten, hoogleraar politologie aan de VU, maar wellicht beter bekend als voorzitter van het IKV keurde de uitlating van Couwenberg af. De heftige protesten lieten de Rotterdamse hoogleraar in het staats- en bestuursrecht echter siberisch.

Hij was in het nabije verleden ook vergeleken met de Centruipartij, zei hij ter verweer, omdat hij zich had uitgesproken vóór aanpassing van culturele minderheden aan de Nederlandse cultuur. Couwenberg: "Ik weet wat dat is. U zou een toontje lager moeten zingen." (Quod Novum)

Met de bul in de hand

Lettie van Atteveld

De eenentwintigste verdieping van de witte toren van de Rotterdamse medische faculteit biedt behalve een panorama van de grootste haven ter wereld ook onderdak aan Lettie van Atteveld. Ze is sinds september 1984 werkzaam als universitair docent bij de Studierichting Algemene Gezondheidszorg, de 'concurrent' van de Maastrichtse studierichting Gezondheidswetenschappen. Lettie behoorde vijf jaar geleden tot de eerste lichte studenten die Sociale Gezondheidskunde kwam studeren en vier jaar later, in juni 1984, behoorde zij tot de eerste afgestudeerden van de Algemene Faculteit, richting Beleid en Beheer. "Oorspronkelijk wilde ik GVO doen, omdat ik het onderwijs in wilde. Ik had al de Pedagogische Academie af en in Sittard had ik een jaar MO Pedagogiek gedaan. Maar toen bleek dat de inhoud van de GVO-richting erg onduidelijk was en me ook niet aansprak, heb ik voor Beleid en Beheer gekozen. Ik was van plan de tweede-fase lerarenopleiding te volgen, maar in het laatste jaar werd duidelijk dat die er niet kwam. Dat was natuurlijk een grote teleurstelling. Ik dacht dat ik geen kans meer zou maken om ooit in het onderwijs terecht te komen en daarom heb ik vóór mijn afstuderen 'n paar keer gesolliciteerd op baantjes in de beleids sfeer, maar dat leverde niets op. Toen hoorde ik dat in Rotterdam iemand gezocht werd uit mijn richting en daar ben ik achteraan gegaan. In april vorig jaar, twee maanden voor mijn afstuderen, was alles rond. Zo ben ik toch nog in het onderwijs terecht gekomen."

"In vergelijking met Maastricht is het hier erg klein. We zijn in totaal met 21 personeelsleden en er worden niet meer dan 75 studenten per jaar toegelaten. Volgend jaar studeren de eerste studenten af. De opleiding is gebaseerd op vier disciplines: economie, organisatiekunde, recht en sociaal-medische wetenschap. Als Maastrichtse afgestudeerde ben ik de multidisciplinair in te zetten in de blokken. Ik ben ook niet bij een bepaalde discipline ingedeeld. Wat ik hier duidelijk beter vind dan in Maastricht, is dat de docent van A tot Z bij het onderwijs betrokken is. Voor ieder blok van tien weken zijn drie docenten verantwoordelijk, die het blok samenstellen, de onderwijsgroep begeleiden en de toets beoordelen. In zekere zin is dit systeem beter gestructureerd, omdat de docent als inhoudsdeskundige bij de onderwijsgroepen zit en omdat aan het eind van ieder blok een tentamen wordt afgenomen over verplichte boeken en readers, en dat heeft zijn voordelen voor de student, die beter weet waar hij -of zij, want ook hier is het overgrote deel van de studenten vrouw- aan toe is. Ik geloof niet zo in het systeem van de niet-inhoudsdeskundige tutor en wat het tentamen betreft lijkt het me plezierig voor een student, omdat het meer zekerheid geeft."

"Wat de studenten in Rotterdam betreft was mijn eerste indruk dat ze minder kritisch en meer gezagsgetrouw waren dan wij indertijd in Maastricht. Wij hebben blokboeken verscheurd waar we het niet mee eens waren, maar ik heb gehoord dat zo iets nu ook ondenkbaar is. We zaten in een uitzonderlijk jaar, het eerste van de opleiding. Er was gewoon meer aanleiding voor kritiek. Toch denk ik dat een student met een duidelijk gerichte interesse in Maastricht meer speelruimte heeft dan in Rotterdam, omdat hier maar één keuzeblok bestaat tegenover meerdere in Maastricht. Bovendien hadden we met een paar mensen een groepje gevormd dat op eigen initiatief op zoek ging naar achtergronden, als we vonden dat er in het blok te weinig diepgang zat."

"Naast mijn onderwijsactiviteiten heb ik volop ruimte voor onderzoek. Ik heb pas met een collega in het Maandblad Geestelijke Volksgezondheid een artikel gepubliceerd over de Jeugdhulp-Adviesteam en ik ben nu begonnen met een internationaal vergelijkend literatuuronderzoek over financieringssystemen van gezondheidszorg. Mijn grootste interesse gaat uit naar een onderzoek dat ik samen met André Meijer verricht naar de belevingsvorming bij basisgezondheidsdiensten, zodat ik toch een band met Maastricht behoud. Heimwee naar mijn geboortestad? O nee, ik heb hier prima naar mijn zin. Ik zou echt niet meer terug willen naar Maastricht....al kom ik er nog regelmatig."

Jacques Herraets

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 251978

literatuur
en politiek

Japans onderwijs: de grote ratrace

In zijn zwarte schooluniform met hoge kraag en gouden knopen stond hij in de deuropening van de wachtende trein. Met zijn rechterhand hield hij een stang vast, onder zijn linkerarm klemde hij een zwarte schooltas. Hij wipte onophoudelijk van het ene op het andere been. Zijn gezicht was bleek en mager. Hij beet op zijn onderlip. Met zijn knipperende ogen stuurde hij naar een gele markeringslijn op het peron. Het was een triest gezicht. Ik voelde medelijden. De deuren slooten en ik zag hem achter het treinvenster met de rug van de hand over zijn vochtige wang wrijven. Op dat moment vertrok de trein. Ik stond op het Ikebukuro-station in Tokio en het was eind februari. Rond die tijd breekt in Japan de examenwoort uit. Highschool-studenten worstelen zich door toelatingsexamens heen om een plaats te bemachtigen aan één van de Japanse universiteiten. Japan telt zo'n 420 universiteiten waarvan er 110 in Tokio te vinden zijn. Nu is het in Japan niet zozeer van belang wát, maar wáár je studeert. Uitsluitend de „naam” van de universiteit is bepalend voor je toekomst. „*Todai*” (afkorting voor Universiteit van Tokio), Waseda- en Keio-universiteiten vormen dé sleutel tot een glanzende carrière bij machtige firma's of instellingen. Het zijn de drie universiteiten met „naam”. Studenten die het voorrecht genieten om toegelaten te worden tot *Todai* mogen zich rekenen tot de toekomstige elite van het land. *Todai* mag dan ook ministers, topambtenaren en leiders van revolutionaire bewegingen tot haar oud-studenten rekenen.

Het antwoord op de vraag hoe je wordt toegelaten tot een goede universiteit is heel eenvoudig: keihard studeren. Aanbevelingsbrieven of familieconnecties hebben absoluut geen invloed. Uitsluitend het resultaat van het toelatingsexamen telt. Vooral het laatste middelbare schooljaar is een hel voor de studenten. De meisjes in hun keurige blauwe matrozenpakjes en de jongens met hun kortgeknipt haar in zwarte uniformen staan onder zware emotionele druk van zowel docenten als ouders. Een druk die regelmatig zo groot wordt dat hij tot zelfdoding leidt.

Leermama's

Kumiko is zeventien jaar oud. Volgend jaar wilt ze toelatingsexamen doen aan Waseda-universiteit. Je hoort in Japan vaak zeggen dat iedereen die in de maanden vóór de examenhel meer dan vier uur per nacht slaapt al bij voorbaat gedoemd is te falen. Als ik het bleke gezicht van Kumiko zie denk ik dat ze zelfs nog minder slaapt. Kumiko is altijd moe. Overdag gaat ze naar school. Daarnaast gaat Kumiko zes avonden per week én ook regelmatig op zondag naar een *juku*, een dure particuliere school waar je ge-

leerd wordt hoe je door het systeem van toelatingsexamens rolt. Zelfs in vakanties komen er privé-docenten opdraven. Hobby's heeft Kumiko niet. Ze moet studeren. Het toelatingsexamen is pas over een half jaar maar inmiddels is Kumiko al vijf kilo afgevallen. Kumiko's moeder kan trots op haar dochter zijn. Makoto is pas zeven jaar oud. Iedere woensdagavond geef ik hem Engelse les. Een ideetje van zijn moeder. Ze wilt niet een bekwaam, maar een briljant kind van haar zoontje maken. Makoto's moeder is een *kiokoemama*, een leer-mama. Zij is één van de vele Japanse moeders die hun kinderen, vooral de oudste zoon, tot indrukwekkende schoolprestaties manipuleren. Dit alles tot meerdere glorie en aanzien van de familie. Schoolgaande kinderen worden in Japan het slachtoffer van met elkaar concurrerende leer-mama's. In vergelijking met zijn leeftijdgenootjes in Nederland zit Makoto in een onderwijssysteem van wedijver waar hij tot het einde van de middelbare school niet meer uitkomt. Het Japanse middelbare onderwijs is zeer doelmatig. Door de klaarstoomtechnieken worden de leerlingen intellectueel beter opgeleid dan in de westerse wereld. Ze leren in groepsonderwijs een enorme feitenkennis en een correcte interpretatie van die feiten. Originale, creatieve of onafhankelijke gedachten vinden op de Japanse Highschools geen geschikte voedingsbodemp. Van deze modelleerlingen wordt discipline, gemeenschapszin en respect voor ouders en docenten verwacht. Afwijkend gedrag is niet toegestaan. In de grote klassen (40 à 50 leerlingen per klas zijn geen uitzondering) is de onder-

linge wedijver groot. Het systeem van toelatingsexamens leidt echter de laatste jaren bij de gefrustreerde leerlingen tot een schrikbarende toename van geweld. Niet alleen de docenten worden hiervan het slachtoffer. Kinderen die verlegen of zwak zijn of Koreaans bloed hebben zijn het doelwit van „*ijime*”: sadistische pesterij.

Bamboescheuten

Regelmatig ga ik op zondagmiddag naar Yogogi-park in het hartje van Tokio. Achter de struiken rond het Olympisch Gymnasium verruilen Highschool-studenten hun dwangbuis, het schooluniform, voor een schitterend danskostuum. Highschoolmeisjes in jurken uit de jaren vijftig swingen braaf op *Rock around the clock*. Bill Haley en Elvis Presley schallen uit de luidsprekers van de meegebrachte recorders. In leren pakken gestoken jongens met vetkuiven twisten op het plaveisel. Verderop wordt er een wervelende break-dance performance gehouden. De oudere generatie maakt zich zorgen, en noemt deze opgeschoten jongelui spottend: „*take-no-ko*”, bamboescheuten. In mijn westerse ogen is het een aandoenlijk en achterhaald schouwspel. Voor de Japanse schooljeugd is het echter een bloedserieus spel. Een tijdelijke vlucht in een veronderstelde „vrije” westerse droomwereld. Als de avond valt over het park keren ze weer huiswaarts, keurig in hun schooluniform.

Bevrijding

„Ik studeerde Engels op Waseda-universiteit en dat was een heerlijke tijd”, vertelde Ikuko mij. Ikuko was intelligent genoeg en rolde door de

toelatingsexamens van deze elite-universiteit. Ze had het geluk dat haar ouders de dure studie konden betalen. Ze heeft nu een uitstekende baan bij een Amerikaanse bank in Tokio. Terugdenkend aan haar studentenleven op de universiteit vertelde zij: „Ik sliep iedere dag uit, speelde wat tennis en studeerde af en toe ook nog wat”. Eenmaal toegelaten tot een universiteit betekent dat voor de Japanse student een persoonlijke bevrijding. Hij heeft uiteindelijk zijn doel bereikt. Hij is toegelaten en dat is het belangrijkste. Na de studiehel op de middelbare school gaat hij op de universiteit vier jaren tegemoet van grote vrijheid waarin hij zijn studie kan verwaarlozen. De student is zich er heel goed van bewust dat ná zijn universitaire studie de dwang en vormingsprocessen van een baan opnieuw beginnen. Hij wil dan ook optimaal van die tijdelijke vrijheid genieten. Hij stort zich dan ook op allerlei sport- en andere nevenactiviteiten. Kortom, de Japanse student creëert een aangename tijd. Het is duidelijk dat de universitaire studie-eisen laag zijn. Buitenlandse mede-studenten en ik ervaren de Japanse universiteiten dan ook als weinig stimulerende en intellectueel weinig bevredigende plaatsen. Dat komt ook doordat het Japanse onderwijssysteem vooral gericht is op de praktische behoeften van de samenleving en minder op het leveren van een op langere termijn gerichte bijdrage aan de cultuurvorming door onbevangen onderzoek. Het is moeilijk om je eigen belangstelling uit te diepen, omdat het studieprogramma exact vast ligt. Het Japanse industrie- en bedrijfsleven let veel minder op aangeleer-

de kennis of gespecialiseerde vaardigheden van de sollicitanten. „Latente” vaardigheden zijn belangrijker. Uit een overschot aan academici in Japan selecteert het bedrijfsleven door middel van een examen een aantal kandidaten. Studenten van universiteiten met naam hebben de voorkeur. De uitverkorenen krijgen vervolgens een gespecialiseerde opleiding in het bedrijf zelf. Dit in westerse ogen ridicule onderwijssysteem functioneert. Toch blijkt de Japanse overheid niet tevreden te zijn met het huidige systeem. Zij wil in de nabije toekomst onderwijshervormingen toepassen.

Onderdanig

Professor Yokokawa van de Nihon Universiteit in Tokio spreekt uitzonderlijk goed Engels voor een Japanner. Hij heeft mij met mijn beperkte kennis van de Japanse taal dan ook toegelaten tot het College of Art. Yokokawa is mijn *sensei*, mijn leermeester. Hij schenkt niet alleen professioneel maar ook persoonlijk veel aandacht en zorg aan zijn studenten. Mijn Japanse mede-studenten tonen een verbijsterende onderdanigheid voor hun *sensei* door diep te buigen en respectvol te knikken. Het kost mij als westerling grote moeite om in deze gedragscode met mijn *sensei* om te gaan. Ik heb het uiteindelijk dan ook maar opgegeven.

Takeshi Ikeda is wetenschappelijk medewerker. Achter zijn gammele bureau leest hij: „Die Entwicklung des Sozialismus von der Utopie zur Wissenschaft” van Friedrich Engels. Niet dat het iets met zijn wetenschappelijke werk op de universiteit heeft te maken, maar omdat hij een overtuigd marxist is. Hij kan enthousiast over de studentenrellen in de jaren zestig in Tokio vertellen. Hij vocht mee in de protestdemonstraties bij de aanleg van het nieuwe vliegveld Narita buiten Tokio. Takeshi is geen uitzondering. Heel veel Japanners die werkzaam zijn in het onderwijs blijken lid te zijn of sympathie te voelen voor linkse groeperingen. Ook veel studenten blijken, volgens Takeshi, socialistische of communistische idealen aan te hangen tot het moment dat ze de universiteit verlaten en een bedrijf binnenstappen waar ze zich dan weer conformeren aan de bedrijfsfilosofie. „In Japan mag je op de universiteit vier jaar lang idealistisch zijn maar daarna moet je je gekke streken achterwege laten”, zegt Takeshi spottend.

Professor Fujimura doceert Engels. Ze is niet getrouwd en daarom werkt ze. Vrouwen die trouwen stoppen immers met werken. Dat is een ongeschreven regel in Japan. Waarvoor studeren ze dan, die vrouwen, als ze er toch niets mee doen, vraag ik Fujimura. „Dat is heel eenvoudig”, legt ze uit. „Meisjes willen ook graag studeren op een goede universiteit met „naam”. Daardoor komen ze terecht in een

uitstekend bedrijf waar ze een „geschikte” echtgenoot met voldoende carrièremogelijkheden en promotiekansen op de kop kunnen tikken. Een betere levensgarantie voor een Japanse vrouw is nauwelijks denkbaar”, zegt ze smalend.

Banzai

„Tenno heika banzai!” weerklonk over de campus. De brullende kreet herhaalde zich voortdurend en echode tussen de universiteitsgebouwen. „Het zijn fascist!” fluisterde een Japanse studente mij toe die mijn nieuwsgierigheid opmerkte. Twaalf studenten stonden in een strakke rij met hun rug naar de muur van de bibliotheek. Het haar kortgeknipt. De handen op de rug. De benen wijd uit elkaar. „Tenno heika banzai!” brulde ze luidkeels voor de zoveelste keer. „Heil voor de keizer!” In hun zwarte uniformen met té wijde mouwen en hun rood

aangelopen gezichten zagen ze er komisch maar ook angstaanjagend militaristisch uit. Ik was hier getuige van een optreden van de *oendan*. Een rechtse politieke studentengroepering. Ze menen zorg te moeten dragen voor de zuivere universiteitsgeest en het handhaven van de Japanse cultuur op de campus. Deze nationalistische studentengroepering heeft *Shitsuhiusugoken* als haar groepsfilosofie. Een filosofie die gehoorzaamheid, mannelijkheid, loyaliteit en zuiverheid van haar leden verwacht. Studenten die ook lid zijn geweest van de „oendan” maken door deze „uitstekende” kwaliteiten dan ook eerder een kans om te worden aangenomen door een Japans bedrijf of instelling. Zelfs de „yakuza”, de machtige Japanse mafia, aast op deze studenten.

Ton van Kempfen

'Take-no-ko's' (bamboescheuten) in actie.

De Heren Studenten

Dat in het studentenleven naast momenten van grote gelukzaligheid ook diepe ellende en verdriet bestaan, weten we allemaal of is op zijn minst voorstelbaar. Wat dat betreft lijkt het net op het echte leven. De onderwerpen van leed en vreugde zijn natuurlijk variabel, maar liggen toch altijd wel ergens in de buurt van verliefdheden, feestjes, examens/tentamens (of „toetsen”, zoals het moderne jargon verlangt), of een al dan niet moeizame relatie met de ouwelui. Misschien nog wat problemen vanwege de kamernood en een gestolen fiets, maar daan zijn we er wel. Is er in dit overzichtelijk universum van de student in de loop der tijd eigenlijk veel veranderd? Zeker nu het studentikoze actiewezen van de jaren zestig en zeventig amechtig op zijn gat ligt omdat er met de knevelwetten van de (lateen we even eerlijk zijn) één-fase structuur sowieso geen tijd meer is om eens een leuk pandje te gaan bezetten, is het contrast met zo'n honderd jaar geleden niet eens zo groot. Dat de tegenwoordige studenten echt moeten pezen zou wel eens het belangrijkste verschil kunnen zijn met de periode van rond 1850. „Eeuwige” studenten sterven uit, maar toen bestonden ze nog volop. Althans, dat valt af te leiden uit een serie studenten-almanaakken die zich in de oude bibliotheekcollecties van de universiteit bevinden.

Het verschijnsel almanak heeft in de negentiende eeuw, en ook nog wel in een stukje van de onze, zijn grote bloeitijd gehad. Als informatieboekje over het weer, de stand van de sterren en wat aal dan niet meer vond het wel aftrek. Daarin is pas flink de klad gekomen met de opkomst van de moderne communicatiemiddelen. Bovendien hebben de gewone zakaageenda's een deel van de taken overgenomen. De Enkhuizer almanak, vroeger een begip, is nu nog slechts een curiosum; of hij nog wordt uitgegeven zou ik niet eens weten. De „categoriale” almanakken, zoals die voor tudenten, richtten hun inhoud uiteraard vooral op de specifieke doelgroep. Zo vinden we in deze Leidse exemplaren van het midden van de vorige eeuw alles over de academische gemeenschap: de professoren, de studenten (zo'n 4 à 500 in totaal) met naam, adres en zelfs de naam van hospita of hospes, en alle studentenclubjes en disputen. Nuttig zijn ook de gegevens over de academische instituten. Voor degenen die plegen te klagen over de openingstijden van de UB in Maatricht: de bibliotheek der Academie was vier dagen per week geopend van 12 tot 3 ure. Met de opgave van plaats en uur van vertrek van spoortreinen, diligences, stoomboten, schuiten, veerscheppen, posten enz. konden de heren studenten (dito dames bestonden niet) hun voordeel doen. Als ze 's avonds en 's nachts ook nog gratis de stad in en uit wilden was het raadzaam tevens de openingstijden der stadspoorten in de gaten te houden. Anders moest er gedokt worden: poortgeld.

Achter de Horretjens.

» Mama! ik kan 't niet langer zwijgen,
Dat duurde nu den heelen dag;
'k Zou wezenlijk er iets van krijgen
Indien ik het nog langer zag.”
» O, foei! dat 's zeker weer Semiertje;
Allons, Semier, ga van dien stoel!”
» Och, neen, mama, dat lieve diertje
Dat deert me niet, neen, wat 'k bedoel
Is heel wat erger, kijk eens buiten,
En 'k wed dat u het daadlijk ziet.”
» Och die ROBERT ook met zijn kuitzen,
't Komt niet te pas, dat komt het niet.”
» Och neen, mama, ROBERT is 't ook niet,
Daar ben ik nu al aan gewend.”
» » Loop, zeg dan wat je voor een spook ziet.”
» Kijk nog maar eens, u hebt 't omtrent.
Maar als u dan blijft insisteren,
Dan, » Wel warempel, zeg het vrij,”
» Kijk, die student aan de overzij
Die heeft, die heeft twee jonge heeren,”
» » Wat? ” » die bij 'm logeren,
En die, die
zich obstineren
Om mij te si... si... xeren.”

Veruit het aardigste deel van deze almanakken prijkt onder de rubriek „mengelwerk”. Daar bloeide het literaire talent of wat zich daarvoor uitgaaf in gedichten en verhalen; daar kon de Leidse rechtenstudeert met milde ironie in al zijn drankzuchtige morsigheid worden geportretteerd; daar permitteerde men zich een enkele politieke spotternij met Groen (van Pr.) of de liberalen. Evenmin werd het sociale commentaar geschuwd. een voorbeeld: een charmante student die in het kader van een weddenschap met zijn kameraden het arme volksmeisje „Mooi Antje” weet te verschalken, haar het hoofd op hol brengt en vervolgens uit verveling maar eens een reisje gaat maken, laat het onschuldige wicht in zo'n deerniswekkende depressie achter dat het eraan sterft, pas zestien lentes jong en in de knop gebroken. De dokter kon niets vinden.

Maar de Heren feestten door. Moeten wij de almanak geloven - en waarom zouden we dat niet, de boekjes zien er keurig verzorgd uit- dan bewoog het bestaan van de Leidse student zich jarenlang tussen de twee polen van zijn „kast” (kamer) en de sociëteit. Dit alles gul alcoholisch omlijst. Zo staat neef Isaac in het verhaal „Hoe mijn neef Isaac in de Regten promoveerde” gemeenlijk niet voor de middag op, om pas diep in de nacht en bij voorkeur dronken weer het bed op te zoeken. In de tussenliggende periode zag hij veel van de Leidse binnenstad maar niet van de binnenkant der collegezalen. Ondanks totaal onbegrip van het Corpus Iuris, maar dankzij een dikbetaalde repetitor, enige her en der gejatte theses, een promotor die hem te voren alvast de vragen plus de antwoorden influistert, en bovenal dankzij de aanwezigheid van de Oude Heer (een academievriend der professoren) bij de promotie weet neef Isaac er doorheen te rollen. Nu was in die dagen de promotie een onderdeel van het doctorale examen, dus veel hoeven we ons daar niet van voor te stellen, maar toch: men was gepromoveerd. (Ook de Jezuïetencollectie herbergt een grote hoeveelheid van deze flinterdunne latijnse niemandalletjes: dissertationes inaugurales). Maar dan kwam de spijt. „Ils sont passés ces jours de fête” luidt de aanhef van de „Weeklagt van eenen te vroeg gepromoveerde”! Dan is het nog slechts heimwee dat de ex-student kan koesteren. In zichzelf blijft hij de oude liederen neurieën, met gloedvolle titels als „De Hemel heeft den wijn gegeven” of Herr Bruder, nimm dein Gläschen”. Vooruit, nog één keer „Heer Bacchus is een hupsche vent”, om te besluiten met een weemoedig „Es kann ja nicht immer so bleiben”. Aan alles komt een eind, zelfs aan het 19e eeuwse studentleven.

Wammes Bos.
(Bibliotheeksignatures: 169 A 51 t/m 61)

Posthoger onderwijs moet kostendekkend

Nascholingsactiviteiten voor afgestudeerden van universiteiten en HBO-opleidingen moeten in de nabije toekomst zichzelf gaan bedruipen. Tot 1993 is er nog geld beschikbaar om e'en stelsel van posthoger onderwijs te maken in plaats van de huidige twee aparte circuits, maar daarna moeten de kosten via de cursusgelden terugkomen. Met een en ander wordt een besparing van een kleine vijf miljoen bereikt: het huidige stelsel kost vier miljoen voor het postacademische, en zes ton voor het post HBO-onderwijs-

Een en ander schrijft onderwijsminister drs. W.J. Deetman in de concept beleidsnotitie „Naar samenhang in het post-hoger onderwijs”, welke notitie 4 november op de agenda van de HO-kamer staat, en dan dus met de universiteiten en de HBO-instellingen besproken gaat worden. Het huidige aanbod van postacademische cursussen is te versplinterd, meent Deetman. Er zijn achttien organen die per academisch vakgebied voor nascholingscursussen zorgen, en vier die hetzelfde doen voor het HBO. In 1983 verzorgden zij voor zo'n 25.000 deelnemers PAO-cursussen, tegen 2300 PHBO cursussen in 1984.

De behoefte aan zulke na- en bijscholing zal in de komende jaren echter toenemen, en dat is de reden dat er een hechtere structuur voor moet komen. De universiteiten en HBO instellingen moeten ook gewoonten gaan samenwerken, omdat de beroepsgerichte aard van nascholingscursussen het onderscheid tussen HBO- en academisch onderwijs overbodig maakt. Wel nodig is een betere informatie-uitwisseling van wat er aan cursussen te koop is. Deetman wil dan ook een landelijk centrum opgezet zien, en heeft daar „gedurende een aantal jaren” subsidie voor over. Tot 1993 dus, en met name ook bedoeld om nascholing voor HBO-ers te stimuleren.

Esther Hageman/UP

Vrouwen Emancipatie Commissie wil aan de weg timmeren

„Vrouwen moeten zichzelf belangrijk maken!”

Vrouwen Emancipatie Commissie, vrouwenstudies, medisch vrouwenoverleg, vrouwenennetwerk, secretaresse-overleg: het lijkt erop, dat de Maastrichtse universitaire gemeenschap vrouwvriendelijk is. Of wijst de wirwar van vrouwenorganisaties er juist op, dat er nog heel wat moet gebeuren? De Vrouwen Emancipatie Commissie meent van wel. Zij bestaat nu een jaar en vindt het hoog tijd eens aan de weg te timmeren. Binnenkort verschijnt er een folder, waarin zij haar plannen en ideeën uiteenzet. Aanleiding tot een gesprek met twee leden van de Vrouwen Emancipatie Commissie, Yvonne Winants en Patricia Faasse.

Yvonne Winants is wetenschappelijk medewerkster bij Humane Biologie. Een van de twee WP-ers in de Vrouwen Emancipatie Commissie. Patricia is vierdejaars studente gezondheidswetenschappen. Zij zit in de universiteitsraad vanuit de Nieuwe Studenten Eenheid Maastricht (NSEM). Met nog twee andere vierdejaars vertegenwoordigt zij de studentes in de commissie. Ook de NWP-ers zijn met drie vrouwen vertegenwoordigd. Een vrouwelijke adviseur en een mannelijke secretaris maken de Vrouwen Emancipatie Commissie compleet. Toch nog een vreemde haan in de ren dus. Yvonne zou liever zien, dat ook de secretaris een vrouw zou zijn. "We willen graag een emancipatiemedewerkster. Die moet dan ook in onze commissie de plaats van de secretaris innemen. Maar voorlopig zijn we erg blij, dat Marius Bassie, griffier van de UR, dat doet. Hij heeft ons in de beginfase de weg gewezen in de ambtelijke wirwar. Ook uit eigen interesse vindt hij het emancipatiewerk belangrijk". Patricia: "Bovendien zijn wij een commissie van de Universiteitsraad en het College van Bestuur en tot nu toe vallen de secretariaten van alle commissies onder de griffie."

De Vrouwen Emancipatie Commissie is een formeel vervolg op spontane initiatieven van vrouwen. In 1982 ontstond het Vrouwenennetwerk, een informeel overleg van studentes en medewerksters. Men voelde steeds meer de behoefte ook beleidsmatig invloed te kunnen uitoefenen, met als resultaat: de Vrouwen Emancipatie Commissie. Als adviserende commissie is de Vrouwen Emancipatie Commissie ingebed in het ambtelijk apparaat. Dat kan remmend werken. Bovendien krijg je te maken met politieke en bestuurlijke zaken. Je geeft daarmee een stukje van je vrijheid op. Patricia Faasse vindt dat nogal meevallen: "Het is meestal de geijkte constructie, landelijk gezien. Met politiek houden we ons niet bezig. Wij maken plannen en gooien ze in het circuit. Je moet natuurlijk wel tactisch te werk gaan en je aan de regels houden. Daarbij adviseert Marius. Inhoudelijk zijn we vrij." Yvonne is het niet helemaal eens met Patricia: "Ik vind het wel verdragend werken, die ambtelijke regels. Als je een brief schrijft, ga je jezelf ook censureren. Het is daarom zinvol dat het Vrouwenennetwerk blijft bestaan. Zij kunnen met meer elan werken, de vonken eraf laten springen." Je kunt je afvragen of vrouwenemancipatie zo langzamerhand geen achterhaald begrip is. Vrouwen zijn juridisch gelijkgesteld in

Patricia Faasse en Yvonne Winants

de Wet Gelijke Behandeling. Gelijkaardigheid van mannen en vrouwen is maatschappelijk steeds meer geaccepteerd. Patricia: "Dat kan wel zo lijken, maar de werkelijkheid is anders. Kijk maar naar gezondheidswetenschappen hier. Zeventig procent van de studenten zijn vrouwen. In de staf zit geen en-

kele vrouw. Als vrouwelijke student loop je tegen een mannenmuur aan".

Yvonne: "Vrouwen kijken anders naar de maatschappij, ze associëren anders. Als een vrouwelijke patiënt bij een mannelijke huisarts komt, vindt die vaak, dat ze maar "vage" klachten heeft. Diezelfde klachten

blijken voor een vrouwelijke huisarts wel duidelijk te zijn. Hoe komt dat? Hoe komt het, dat er nog zo weinig vrouwen werken als staflid? Hun beroepsperspectief is anders. De maatschappij is nog niet ingericht op vrouwen. Je kunt bijvoorbeeld alleen specialiseren, als je fulltime werkt. Dat kan best anders.

Onderwijscommissie boos op medische faculteitsraad

Aanvaring in dichte mist

De Faculteitsraad van de medische faculteit heeft in haar onwetendheid een botsing geforceerd met de Onderwijscommissie. Aanleiding was de benoeming van de onderwijscoördinatoren voor het praktisch medisch onderwijs in de kliniek en in de eerste lijn.

De raad had vorig jaar bij het aannemen van de nota PMO 5/6, die de Onderwijscommissie met veel pijn en moeite opgesteld had, besloten tot het creëren van deze functies en het instellen van een vertrouwenscommissie die tot een voordracht van kandidaten zou moeten leiden. Deze voordracht zou nu in de laatste raadsvergadering gedaan zijn, maar door toedoen van enkele raadsleden is dat plan op de lange

baan geschoven. Er zouden bezwaren gerezen zijn omtrent de status van hoogleraar die aan deze functies verbonden is en bovendien zou de procedure, gehanteerd door de vertrouwenscommissie, niet deugen. De ware toedracht van de gebeurtenissen ter vergadering is niet helemaal duidelijk; de zaak wordt strikt vertrouwelijk behandeld.

De Onderwijscommissie staat bij monde van voorzitter Ton Schmidt het schuim aan de lippen. "Het is nu weer de zoveelste keer dat de faculteitsraad een zorgvuldig afgewogen beleid van de Onderwijscommissie binnen een mum van tijd ineffectief maakt. Bovendien vindt ook dit weer plaats onder de wollen deken van vertrouwelijkheid, waarvan onderhand bekend is dat de raad daar niet mee uit de voeten

kan. Niemand kan zo de gang van zaken controleren", aldus de link geworden Schmidt.

Zijn commissie hecht aan de aanstelling van de onderwijscoördinatoren bijzonder veel belang, omdat ze gezien worden als kartrekkers voor het praktisch medisch onderwijs. De coördinatoren nemen een sleutelpositie in als interface tussen de faculteit en de praktijk. Voor een goed functioneren is de status van hoogleraar een voorwaarde, vindt de Onderwijscommissie. Hiermee is de raad aanvankelijk accoord gegaan. Als de raad nu gaat dwarsliggen, zal de implementatie van de hele nota PMO 5/6 op de helling komen te staan.

Jan Mokkenstorm

Dat is gewoon een kwestie van organisatie.

Vrouwen hebben ook de neiging zichzelf te bagatelliseren. Wij vinden dat vrouwen zich belangrijk moeten maken, zich moeten organiseren."

Het blijkt moeilijk om concreet aan te geven wat de Vrouwen Emancipatie Commissie daar tot nu toe aan gedaan heeft. Patricia: "Wat we doen? We porren. We schrijven briefjes. Bijvoorbeeld naar aanleiding van de oproep voor het Secretaresse-overleg. Eerst werd daar nauwelijks op gereageerd. Toen wij de mensen persoonlijk hadden benaderd, werkte het wel. We hebben lezingen georganiseerd, contact gezocht met Personele Zaken. We steunen alle initiatieven van vrouwen en geven informatie."

Yvonne: "Belangrijk is, dat we open zijn naar de universitaire gemeenschap. We willen geen drempels, want we zijn er voor zoveel mogelijk vrouwen. Iedereen met ideeën is dan ook welkom. Wij zijn tenslotte de instantie met geld!"

De Vrouwen Emancipatie Commissie wil niet alleen vrouwen, maar ook zichzelf belangrijk maken. Ze heeft het gevoel, dat ze zich extra waar moet maken. Niet tegenover studenten, maar tegenover staf en beleidsmakers. Yvonne: "Jarenlang heeft Maastricht emancipatie geen relevant punt gevonden. Ten opzichte van de rest van Nederland is hier toch wel een achterstand. Ik kom zelf uit Utrecht. Ik had het gevoel, dat daar de vrouwenbeweging meer was doorgedrongen in de Universiteit. Het klimaat is daar feministischer. Hier hebben we pas sinds driekwart jaar een zogenaamde "Pais-plaats", een formatieplaats voor vrouwenstudies. Vrouwenstudies zijn eigenlijk wetenschapskriek. De wetenschap pretendeert objectief te zijn. Vrouwenstudies tonen aan, dat dat niet zo is, dat er leemten zijn. Op die wetenschapskriek zaten ze hier niet te wachten. De juridische faculteit is veel progressiever op dit gebied dan de rest. Er is daar uit eigen middelen een extra halve formatieplaats vrouwenstudies bekostigd."

Patricia kijkt er positiever tegenaan:

"Ik merk dat men best enthousiast is binnen de instelling. Ik weet niet of we hier nou zo achter lopen. De universiteit is tenslotte ook nog jong. En we zijn nogal ondergronds bezig geweest. Dat betekent natuurlijk ook, dat men nog niet zo'n last van ons heeft gehad. Mensen moeten wennen aan de emancipatiegedachte. Daar gaat veel tijd in zitten. Dat is vermoeiend." Bovendien dus verder, met als duidelijkste strijdpunten: meer formatieplaatsen voor vrouwenstudies en aanstelling van een emancipatiemedewerkster, die het beleid moet coördineren en stimuleren. In de folder, die nu bij de drukker ligt, staan de ideeën summier aangegeven. De rest staat in een lijvig werkplan: heel veel ideologie, nogal wat plannen en wat cijfermateriaal. Voorlopig veel papier, maar als het goed is, zullen we wel voelen dat de Vrouwen Emancipatie Commissie er is..

Lucia Geurts

Rest van medisch onderwijs nauwelijks aangetast

"Rode Draad" om de nek van tweede jaar

De nota "De Rode Draad", die in mei dit jaar is uitgebracht om het onderwijs aan de medische faculteit kritisch door te lichten, begint nu wat stof te doen opwaaien. Jaarplanningsgroep twee is nogal geschrokken van het voorstel om het tweede jaar ingrijpend te wijzigen, terwijl de andere jaren in veel mindere mate gewijzigd worden. In het tweede jaar zal de lijn "levensfasen" verlaten worden om plaats te maken voor "Functioneren en Disfunctioneren van de mens".

De voorzitter van de planningsgroep voor het tweede jaar, Cees Schröder is duidelijk teleurgesteld over de voorgenomen verandering: "Het is natuurlijk waar dat het tweede jaar altijd al te kampen heeft gehad met het probleem van de dubbele opties. Aan de ene kant staat er in het kader van de levensfasen een thema als "het kind", aan de andere kant moeten een aantal min of meer basale onderwerpen aan de orde komen. De titel van het

blok dekt dan de inhoud niet meer en zo wordt het kind een scheel, te dik en van oorspronkelijk groeiend met een vertraagde groei. Toch komt dit niet in alle blokken zo sterk naar voren, en de planningsgroepen hebben er hard aan getrokken zodat er met de gegeven lijn toch een goed tweede jaar is komen te staan. We zien onze inspanningen dan ook niet bepaald gehonoreerd en voelen ons door de Onderwijscommissie een beetje gediskwalificeerd."

Inderdaad is het wat raar dat een commissie die naar een rode draad zoekt in het hele doctoraalprogramma, zich beperkt tot het formuleren van een nieuwe lijn voor het tweede jaar. De overige jaren worden in orde bevonden op een tweetal "psychosociale" blokken na. Sussend wordt in de nota steeds gesteld dat het niet de bedoeling is om "het hele curriculum overhoop te halen", terwijl aan de andere kant een zó gedetailleerd curriculumvoorstel gelanceerd wordt, dat onderwijsmakers wel moeten struikelen. Het is jammer dat de Onderwijscommissie niet wat duidelijker is over

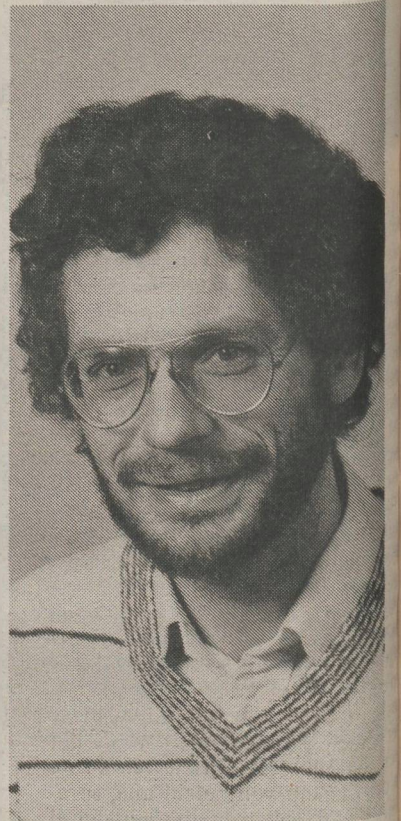
haar bedoelingen. Op deze manier zal de gewenste discussie eerder gaan over de inbreng van capaciteitsgroepen in het curriculum, analoog aan de collegeuonderhandelingen elders, dan over een goede rationale voor vulgroei van het Maastrichtse curriculum.

Naast het thematische curriculumvoorstel worden nog een aantal opties ter verbetering van het curriculum gegeven. Zo zou er meer aandacht besteed moeten worden aan medisch denken en beslissonderwijs, zouden er meer herhalingsmomenten moeten worden ingebouwd en zou de integratie van vakgebieden beter over het jaar gedoseerd moeten worden. Bovendien wordt voorgesteld de student te helpen onder stress te leren werken. Gedacht wordt dan aan het inbouwen in het programma van zaken als skillslabexamens, praktika, het maken van verslagen vóór een deadline, of het houden van praatjes voor een kritisch publiek. Deze voorstellen komen voor het grootste deel uit de pet van de subcommissie en uit die van een achttal docenten waarvan er zes hoogleraar zijn.

Studenten en tutoren werden niet geraadpleegd, zonder dat daarvoor in de nota een reden werd aangegeven. Een initiatief van de studentleden van de Onderwijscommissie om alsnog een korte enquête onder studenten te houden waarin naar hun mening gevraagd werd, vond in de ogen van de Onderwijscommissie geen genade. De studenten zijn nu van plan de enquête op eigen kracht te organiseren.

De bedoeling van de Onderwijscommissie is nu dat tot het einde van deze maand schriftelijk commentaar van de capgroepen ingezameld zal worden. Studenten en andere geïnteresseerden kunnen tijdens een hearing op woensdag 30 oktober hun bezwaren naar voren brengen.

Ton Schmidt, de voorzitter van de onderwijscommissie, verwacht een stevige discussie: "Ik hoop dat er een brede facultaire discussie op gang komt die het in de loop der jaren wat gedoofde onderwijsvuur weer wat zal doen oplaaieren. Er zal serieus geluisterd worden naar de signalen die ons vault de facultaire

Ton Schmidt

gemeenschap bereiken, en die zullen zeker hun stempel op het te voeren beleid kunnen gaan drukken."

Jan Mokkenstorm

De blanco cheque van Deetman

Het tekenen van een blanco cheque geldt buiten regeringskringen nog altijd als onverstandig. Toch zijn binnenkort ook gewone burgers hiertoe verplicht. Scholieren uit minimale milieus, die straks als intellectuelen het voorbeeld moeten zijn voor de rest van de samenleving. Zij worden geacht leningen af te sluiten tegen een onbekende rente, die de schuld zullen verdubbelen of verdrievoudigen.

Op dit moment is dertigduizend gulden veel voor een studieschuld. Straks wordt veertig- tot zestigduizend gulden gewoon. Nieuwe, verraderlijke gevolgen van het studiefinancieringsstelsel van Deetman.

28 december 1994. Verslagen zit doktorandus Willem Alexander aan zijn schrijftafel en bekijkt nog eens het resultaat van zijn berekeningen. Bovenop de stapel beste wensen voor 1995 prijkt een brief van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen.

Willem voelt zich als Faust bij het weerzien met de duivel. Zijn gedachten dwalen van het papier naar die herfstdag, ruim acht jaar geleden, toen hij zijn wapenrok voorgoed aan Hare Majesteit terug gaf, van zijn laatste soldij een enkelje Leiden kocht en zich inschreef aan de universiteit. Eenentwintig jaar oud, platzak en zoon van twee uitkeringstrekkers, had hij voor zijn levensonderhoud nog eenmaal willen aankloppen bij het Rijk — wat hem overigens weinig riskant had geleken. Op de 'steeds opnieuw bij te stellen' rente na dan.

Maar Willem was een optimist, de toekomst ver en het salaris van academici in de jaren negentig allicht hoger dan de studiefinanciering die minister Deetman nog net voor zijn heengaan had vastgesteld. Zijn studie was voorspoedig verlopen, zij het niet vlot. Zes maal had hij 3500 gulden moeten lenen, het maximale bedrag, maar hij mocht zich daarna dan ook doktorandus noemen.

Brieven

Toen was de eerste brief uit Groningen gekomen: "Geachte debiteur, uw studieschuld, vermeerderd met rente, bedraagt thans hfl. 25.036,00. Op 1 januari 1995 gaat uw verplichte aflossingsperiode ex art. 42 WWO in. U kunt echter reeds nu met terugbetalen beginnen. Hoogachtend, De minister van Onderwijs en Wetenschappen."

Hij had zijn schouders opgehaald en de brief in een schoenen-dooos geborgen. Want de banenmarkt in zijn branche was ingestort en terugbetalen niet aan de orde. Nu ligt daar de tweede brief.

"Geachte heer Alexander. Uw studieschuld, vermeerderd met rente, bedraagt thans hfl. 28.664,00. Uw aflossingsperiode

vangt aan op 1 januari 1995 en eindigt op 31 december 2009. De maandelijkse termijn is vastgesteld op hfl. 257,65. Mocht uw financiële toestand aanleiding geven tot opschorten van de betaling, dan dient u hiertoe zo spoedig mogelijk een verzoek in te dienen.

Hoogachtend, De minister."

Hij rekent nog eenmaal na: 180 maal 257,65 is 46.375,20. Over vijftien jaar zal hij de Staat tweeneenhalf maal het bedrag van zijn lening hebben afgedragen. Dit heeft het ministerie niet geschreven in de juichende studiefinancieringsfolder. Hij herinnert zich alleen passages over "uiterst koulante" terugbetalingsregelingen: men krijgt vijftien jaar de tijd, het restant wordt kwijtscholden en de afdracht is pas verplicht vanaf het minimumloon.

Voor het eerst is hij blij met zijn uitkering. Maar het is een wrange blijdschap. Zo lang de bijstand duurt zal de schuld groeien, met duizenden gulden per jaar. De baan waarnaar hij steeds heeft uitgekeken, zal als het zwaard van Damokles boven zijn hoofd blijven hangen, steeds dreigender, vijftien jaar lang.

Onzeker

De academische studie is een steeds onzekerder toekomstbelegging. Het nieuwe studiefinancieringsstelsel, dat medio 1986 moet ingaan, draagt daaraan het nodige bij: basisbeurs (voor iedereen) en rentedragende lening plus topbeurs (voor mensen zonder rijke ouders), waarbij de rente een half procent lager is dan "het gemiddeld effectief rendement van openbare leningen uitgegeven door de Staat der Nederlanden."

Deze variabele rente heeft, door de lange duur van de terugbetalingsperiode, een niet geringe invloed op het later terug te betalen bedrag aan studieschuld. In bovenstaand voorbeeld is uitgegaan van een konstant rentepercentage van zeven, bij een staatsrente van 7,5 procent. In werkelijkheid verandert de rente van staatsleningen voortdurend. Op dit moment is zij uitzonderlijk laag: 6,75 procent. Zou dit zo blijven tot 2010, dan moet iemand die op 1 januari 1995 een academische studie begint, bijna 43.000 gulden terugbetalen — indien hij zes jaar studeert, maximaal leent, pas na twee jaar met aflossen begint en steeds keurig zijn termijn voldoet. Tot voor kort echter schommelde de staatsrente rond de tien procent. Zou dat vanaf volgend jaar weer zo zijn, dan betaalt genoemde student in totaal meer dan 60.000 gulden. (Af: belastingvoordeel.)

Deze bedragen gelden niet voor mensen die nooit een baan vinden die bij hun academische status past. De terugbetalingsregeling houdt rekening met draagkracht. Wat niet betekent dat alle minima de dans ontspringen.

Zelfs bijstandstrekkers moeten in sommige gevallen terug betalen, lijkt uit berekeningen van de Delftse studentenvakbond VSSD.

Gehuwde alleenverdieners betalen terug wanneer ze meer verdienen dan het minimumloon (nu 21.650 gulden). Maar alleenstaande ouders lossen al af bij negentig procent van dat bedrag en alleenstaande 27-plussers bij zeventig procent. En tweeverdieners wanneer ze meer verdienen dan een half minimumloon: 10.825 gulden per jaar, ofwel 5.675 gulden minder dan de RWW.

Absurd

Bijstandstrekkers in deze categorie storten dus een deel van hun uitkering (een kleine vijftig gulden per maand, volgens de VSSD), linea rekta terug aan de staat.

Aan de bovenkant ziet de regeling er minder absurd uit. Hoe hoger het salaris, hoe meer men procentueel aflost, maar de maximale maandtermijn wordt pas geeïst bij inkomens die ruim boven het tegenwoordige beginsalaris van een akademikus bij de Rijksoverheid liggen. Blijft de staatsrente 6,75 procent, dan moet de aflosser uit bovenstaand voorbeeld zijn volledige maandtermijn aflossen bij een bruto jaarsalaris van 46.153 gulden; stijgt de staatsrente tot tien procent, dan moet dat bij 49.404 gulden en Willem Alexander, die zeven procent betaalde, moet daarvoor 46.389 gulden verdienen. De bedragen (237, respectievelijk 333 en 257 gulden per maand, minus belastingaftrek over het rentegedeelte) kunnen nooit echt een bezwaar zijn voor mensen zonder inkomensverleden. De koop van een huis of zeiljacht wordt moeilijker, maar dat is het voor sommige mensen al jaren. En de opbrengst komt ten goede aan toekomstige armeluiskinderen, die een hogere aanvullende beurs en een lagere lening kunnen krijgen.

Het effect van de terugbetalingsregeling is nivellerend (in tegenstelling tot de rest van het stelsel, zoals de studentenbonden al vaak hebben aangetoond). Maar wel selectief nivellerend. Alleen ex-studenten uit minimale milieus zullen moeilijker hypotheek kunnen afsluiten. Zij zullen de erfenis van thuis in hun inkomen merken, sterker en langer dan nu. Echt nivellerend zou het stelsel zijn wanneer het kinderen uit minimale milieus een beurs gaf, maar iedereen opzadelde met een rentedragende lening. De onzekerheid over de rente zou er niet minder om zijn, de dreiging van tijdelijke werkloosheid en oplopende schuld niet groter en de absurditeit van de terugbetaling van een uitkering niet kleiner. Maar dan waren alle studenten gedwongen tot die blanco cheque, niet alleen die met armlastige ouders.

Lin Tabak/UP

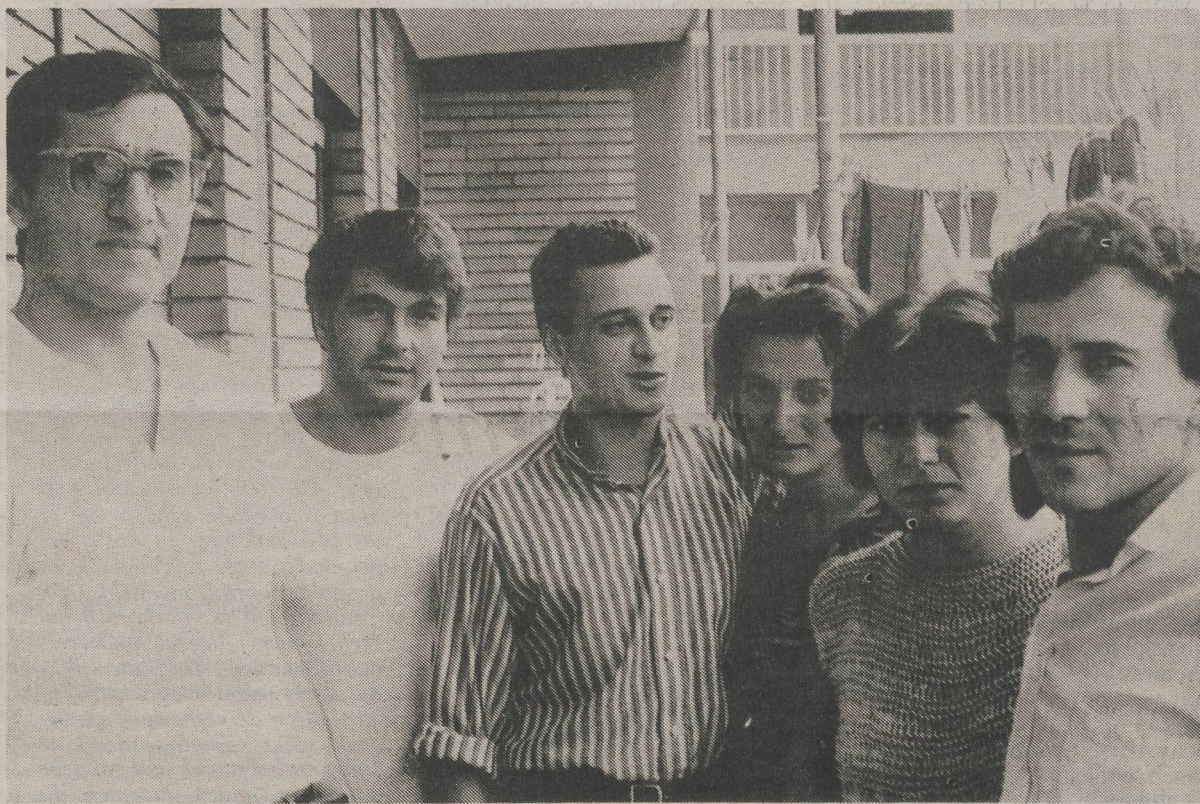
Universiteiten in Italië:

„De realiteit heeft de stoutste verwachtingen overtroffen”

„Toen ik dat zag ben ik rechts geworden.” De al op leeftijd gekomen vroegere correspondent van het Duitse weekblad Der Stern mag er aan de bar van de Internationale Persclub in Rome graag met enig afgrijzen aan terugdenken: de universitaire situatie in Italië na 1968. De verbeelding had de greep naar de macht niet kunnen voltooien en vervolgens besloten zich bij niet bij die mislukking neer te leggen. Wat volgde gedurende een groot deel van de jaren zeventig kan slechts omschreven worden als een volstrekte chaos. Medewerkers en studenten versierden voor elkaar aardige baantjes aan de universiteit en als er voor hen nog geen studierichting voorhanden was, werd die ter plekke ingesteld. Met als gevolg dat de huidige student nog steeds een riant keus heeft uit meer dan 5000 disciplines.

Toch is er de afgelopen jaren het een en ander veranderd. Na jarenlang soebatten besloot de Italiaanse regering in 1980 tot een universitaire herstructurering gedurende een experimentele periode van vijf jaar. In die tijd zou de post-doctorale opleiding — een onbekend fenomeen in Italië, evenals de Technische Hogeschool — van de grond getild moeten worden, diende er duidelijkheid te komen over de rechtspositie van de talloze wetenschappelijk medewerkers en zouden beurzen worden ingesteld voor studenten die in het buitenland een vervolgstudie wilden volgen.

Die experimentele periode zit er bijna op en dus zal er binnenkort een onvermijdelijke evaluatie komen. Twan Geurts en Ruud Keulers liepen daar op vooruit en vroegen een aantal betrokkenen naar de resultaten.

Italiaanse studenten betalen nu de prijs van 1968.

slechts voor een periode van een jaar, opdat een eenmaal afgewezen kandidaat-hoogleraar een jaar later niet met dezelfde man of vrouw geconfronteerd zou worden. De minister in de gordijnen en, gesteund door zijn politieke vriendjes in de commissie, in beroep bij de Italiaanse Raad van State. Die toverde de wettekst om tot een elastiekje: Hervervorming was te allen tijde toegestaan en ook in dezelfde discipline. Waarop Falcucci vrolijk eigenhandig een lijst samenstelde met daarop de namen van leden die al in 1974 de commissie bevolkten. Kortom, de honden blaffen, maar de karavaan trekt voort in een Italiaanse toonzetting.

Onrust

Over de hele linie valt overigens enige onrust te bespeuren in het universitaire wereldje in het vijfjarige periode van betrekkelijke rust. Dat constateert althans Antonio Ruberti, rector magnificus van de Universiteit van Rome. Waar kwam die rust na de turbulente jaren '70 eigenlijk ineens vandaan?

Ruberti: „Er bleek ineens bij studenten weer animo te bestaan voor

de studie en dat ging gepaard met een toenemende bereidheid onder zowel wetenschappelijk als niet-wetenschappelijk personeel om alles weer regelmatig te laten verlopen. Dat verliep heel geruisloos, maar dat is gebruikelijk bij positieve processen. Die springen nu eenmaal niet direct in het oog.” De onrust die Ruberti nu in de lucht voelt, is naar zijn mening terug te voeren naar het begin van de universitaire herstructurering in 1980. Destijds zou er onvoldoende geluisterd zijn naar kritische opmerkingen over die herstructurering. En het zijn, aldus Ruberti, dezelfde criticasters die nu de vinger wederom op de zere plek leggen: „Er is geen enkele vooruitgang geboekt op terreinen die in 1980 niet uitdrukkelijk aan de orde kwamen, zoals bijvoorbeeld de vorming van studenten, alles wat niet meteen met informatie-overdracht te maken heeft. Omdat die experimentele periode nu afloopt, komt men in tijdnood en wordt her en der getracht nog iets te regelen. Dat gebeurt dan per deelgebied, zoals bij medicijnen, met als gevolg dat er binnen de universiteit als geheel grote verschillen dreigen te ontstaan.” Maar ook op gebieden waar

wel sluitende afspraken over zijn vastgelegd wil het nog niet zo erg vlotten. Zo wordt er aan alle kanten opnieuw gediscussieerd over de in 1980 gecreëerde indeling voor het wetenschappelijk personeel in drie categorieën: gewoon hoogleraar, „geassocieerde” hoogleraar (zeg maar: UHD) en onderzoeksmedewerker. Een ontwikkeling die Ruberti met lede ogen aanschouwt, omdat hij vreest dat de heropening van die discussie zal leiden tot conflicten en daling van de motivatie onder de wetenschappers. Dezelfde vrees kortom die in Nederland ontstaan is over het nieuwe rangenstelsel. Een tweede heet hangijzer betreft de invoering van een post-doctorale opleiding, tot voor kort een voor Italië volstrekt onbekend fenomeen. Bij de herstructurering in 1980 werd echter theoretisch voorzien in die leemte, maar daar bleef het voorlopig dan ook bij. Met een verdrag van drie jaar werden in 1984 schuchter de eerste cursussen opgezet, maar er was ministerieel ingrijpen voor nodig om te zorgen dat eind '84 niet hoefde te worden gesproken van het zoveelste doodgeboren onderwijskindje. Wel was toen duidelijk dat alle studenten die

hun hoop op deze vervolgopleiding gevestigd hadden, het in ieder geval voor het seizoen 84/85 wel konden schudden. En ook voor het lopende cursusjaar is het nog zeer onduidelijk of er post-doctorale cursussen kunnen worden gevolgd: te ingewikkeld en te tijdrovend”, zo luiden de belangrijkste argumenten van de beleidsmakers, die in dit geval op het ministerie gezocht moeten worden. Dit tot woede van Ruberti die niet van plan is om „dergelijke belangrijke opleidingsmogelijkheden te laten stranden door een aantal verkeerde beslissingen”. Gezien de stilte die er momenteel heerst rondom de post-doctorale opleidingen vreest Ruberti voor een „opleiding op z'n Italiaans”: een jaar wel, een jaar niet, een jaar wel, enz. „Het is mij een raadsel waarom zo iets in Italië zo moeilijk van de grond komt, terwijl drie à vierjarige opleidingen in andere Europese landen al zo lang bestaan. Bovendien hebben de ervaringen in andere landen toch duidelijk aangetoond dat de rol van de post-doctorale opleidingen bijzonder belangrijk is, zowel in de vorming van docenten en onderzoekers als voor de toevloed van hooggekwalificeerd personeel in de topkaders van de productiesector. Het klinkt misschien hard, maar ik kan niet anders dan een absolute ongeïnteresseerdheid waarnemen voor de problemen van jongeren, terwijl iedereen weet dat ons land in de wetenschappelijke wereld doorgaat voor een onderontwikkeld gebied.”

„Het lijkt er veel op, dat de minister geen flauw idee heeft hoe een post-doctorale opleiding er in een industrieland uit moet zien.” De wiskunde-dekaan van de Romeinse universiteit, Alessandro Figa Talamanca velt zo mogelijk een nog harder oordeel over de herstructurering dan zijn „baas” Ruberti: „De realiteit heeft de somberste verwachtingen overtroffen.” De beste studenten verdwijnen na hun doctoraal gezwind richting bedrijfsleven en gaan echt niet zitten wachten tot de minister met een redelijke vervolgopleiding op de proppen komt. Met als logisch gevolg dat de post-doctorale opleiding bevolkt wordt door „chronisch intellectuelen die toch geen werk kunnen krijgen”. En dat gaat weer ten koste van de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek, aldus Talamanca: „Ieder jaar dat er geen fatsoenlijke vervolgopleiding is betekent een netto, onherstelbaar verlies van honderden van onze beste studenten. Die ben je voorgoed kwijt voor wetenschappelijk onderzoek. De minister schijnt echter te denken dat het post-doctoraal slechts een gelegenheid is om af en toe een handjevol beurzen weg te geven.”

Rechtsposities

Ook de tweede brandende kwestie waar de herstructurering van het universitair onderwijs een oplossing voor had moeten bieden, acht Talamanca een volkomen mislukking: de rechtspositie van het wetenschappelijk personeel. „Het doel was in 1980 om duizenden mensen een vaste aanstelling te bezorgen, zogenaamd omdat er bij hen verwachtingen waren gewekt. Dat was het laatste bedrijf van een poging van alle politieke groeperingen om ziltjes te winnen. Het resultaat is er dan ook naar: iedereen heeft in deze wetenschappelijke competitie

De studenten

Het is toch even schrikken om bij het binnentreden van een studentenflat geconfronteerd te worden met een tweetal zwaar bewapende leden van de Hermandad. Weliswaar is Rome behoorlijk zenuwachtig geworden van een tweetal bomaanslagen in het centrum van de stad, maar om nu meteen de hele studentenflat onder politiezone te stellen lijkt wat overdreven. Zeker wanneer je zelfs na dagenlang speuren geen spoor van enige politieke activiteit onder studenten hebt kunnen ontdekken. Dat kan ook niet anders: De Italiaanse student studeert weer en dat is ook vrijwel zijn enige activiteit. Ze moeten trouwens wel. Vrijwel alle studieprogramma's zijn teruggebracht tot vierjarige opleidingen en er staan zware sancties op het overschrijden van die termijn. Het ollegeld stijgt met ieder jaar dat langer over de studie wordt gedaan en een studiebeurs wordt na het verstrijken van de reglementaire speeltijd een onbereikbaar ideaal. Zelfs met een dergelijke beurs is het volgen van een academische studie geen periode die bol kan staan van de uitspattingen. De enige voordelen ervan zijn de onafhankelijkheid van de ouders en de prettige wetenschap dat je de beurs niet terug hoeft te betalen. Het bedrag zelf is, zeker voor Nederlandse begrippen, een

schijntje: Tussen de twee- en vierduizend gulden per jaar. Een pilsje komt in Rome al gauw op vijf gulden, maar daar staat tegenover dat een maaltijd in de mensa nog geen twee piek kost. En: de huisvesting in een studentenflat is gratis. Als je er tenminste in slaagt om een vrijstaande kamer te veroveren. Geen enkele politieke activiteit dus, en toch die politiebewaking, overigens naast de onvermijdelijke portier. Een erfenis uit het anarchistische verleden, aldus Enzo, student economie: "Na de studentenrevoltes van '68 waren met name de studentenflats bolwerken van politiek activisme. Maar de burgers kregen op de een of andere manier de indruk dat het hier vol zat met prostitutees en drughandelaars. Als zo'n vooroordeel eenmaal is ontstaan krijg je dat er met geen stok meer uit, dus is aan het eind van de zeventiger jaren die politiecontrole ingesteld. Ook trouwens om te voorkomen dat veel kamers illegaal onderverhuurd worden. Ze kosten niks dus dat is nogal aantrekkelijk." Niet alleen de verhevigde studiedruk blijkt verantwoordelijk te zijn voor het gebrek aan politieke activiteiten onder studenten. In sommige gevallen loopt men zelfs lijfelijk gevaar als we sociologiestudenten Franco moeten geloven. "Vanaf de moord op Aldo Moro is de repressie enorm toegenomen. Men deinst er bijvoorbeeld niet voor terug ongemerkt

een briefje met opruiende taal in je jaszak te stoppen. Eeven later staat dan de politie voor je deur met de vraag of ze je even kunnen fouilleren, waarbij ze uiteraard meteen dat briefje vinden. En dan hang je." Redelijk tevreden zijn vrijwel alle studenten over de onderwijshervormingen die hebben plaatsgevonden, al wil de organisatie per faculteit nogal eens drastisch verschillen. Ettore, die iets ingewikkelds studeert om later gebouwen te ontwerpen die aardbevingsbestendig zijn, heeft er alleen problemen mee, dat hij slechts geconfronteerd wordt met theoretische vakken. Het kan erger, zegt hij: "Je hebt faculteiten die verdeeld zijn over de hele stad. Of vakken waar een docent 300 of 400 studenten moet bedienen en dus aan het eind van het jaar ook nog eens zoveel examens af moet nemen. Dat levert aardige tasteren op bij die examens: een fout antwoord en je kunt vertrekken." Van werkelijke democratisering in de bestuursstructuur is ook al lang geen sprake meer. Op bescheiden schaal participeren af en toe nog wat studenten in raden en besturen, maar het ziet er naar uit dat aan die situatie binnenkort een einde komt, wanneer het behoudende deel van het wetenschappelijk corps zijn zin krijgt. Franco: "De hoogleraar is weer helemaal de baas en de rest heeft niets te vertellen. Dat is de prijs die we betalen voor 1968."

gewonnen, want iedereen kreeg een vaste aanstelling. Zonder dat er van enig objectief criterium sprake is geweest. Dan vraag je natuurlijk op den duur om moeilijkheden." Waarbij, aldus Talamanca, de vraag zich opdringt of men gewoon niet in staat is om een aantal zaken afdoende te regelen, ofwel dat er sprake is van opzet om de manoeuvreerbaarheid van de minister zo groot mogelijk te houden. "Er zijn de afgelopen jaren tal van schitterende congressen gehouden met zeer vooraanstaande sprekers over het thema 'Hervormingen in het universitaire onderwijs'. Maar wat koop je voor al die kletspraat als men niet eens in staat is om de huidige gang van zaken fatsoenlijk te organiseren."

uit blijkt dat iemand een aantal universitaire vakken heeft gehaald. Altijd goed om bij de bedrijfsleider aan te dringen op promotie. Hoe zit het dan met die wildgroei van studierichtingen en de machtspositie van hoogleraren? Helaas, daar weet mevrouw niets van.

Europees

Dus switchen we van de ene doodlopende weg naar de andere: de Europese samenwerking waarin mevrouw Marino volgens eigen zeggen gespecialiseerd is. Wij hebben de indruk dat die samenwerking binnen de EG nog in een embryonaal stadium verkeert. Die indruk is helemaal fout. Marino: "De EG heeft juist bijzonder veel gedaan aan de Europese uitwisseling van plannen. Interessant is bijvoorbeeld dat er op dit moment twee initiatieven door de EG worden gefinancierd: het opzetten van studie- en onderzoeksprogramma's door verschillende universiteiten en de mogelijkheid om vier weken lang onderzoek te kunnen doen aan een van de universiteiten binnen de EG."

Welke universiteiten zijn daarbij betrokken? Marino: "Dat is een beetje moeilijk te zeggen. De regeling werkt al een jaar of zeven en in Europa zijn zo'n 600 universiteiten daarbij betrokken." Wat voor soort projecten moeten we ons daarbij dan voorstellen? Dat zijn details waar we beter niet naar kunnen vragen. Marino houdt een goed oog voor de grote lijnen: "Min of meer alle disciplines zijn daarbij betrokken, zowel de menswetenschappen als de exacte vakken. Wel kun je constateren dat over de hele linie met name pedagogiek een sterke positie inneemt in die samenwerking."

Waarna mevrouw Marino te kennen geeft nu dringend naar een andere afspraak te moeten. Terwijl de secretaresse ontwaakt, is het onze beurt om het hoofd in de schoot te leggen.

Rector Ruberti zou wel eens gelijk kunnen krijgen: "Als het zo door gaat zijn we binnen de kortste keren weer aangeland op het punt waar we begonnen zijn."

Ruud Keulers
Twan Geurts

(Met dank aan tolk Kees Notten)

Autonomie en kwaliteit (Vervolg van pagina 1)

mer, het overleggaan tussen minister, universiteiten en het HBO, werd begin juli al duidelijk dat de instellingen de basisfilosofie van de HOAK-nota wel onderschreven. De VSNU was kritisch op het punt van de planningscyclus, die volgens de Vereniging langer moet zijn dan een jaar, omdat een eenjarige cyclus een enorme bureaucratisering teweeg zou brengen. Dat is dus inderdaad twee jaar geworden. In de praktijk betekent dat, dat een universiteit elk jaar een ontwikkelingsplan maakt, en dat het ministerie van al die ontwikkelingsplannen om het andere jaar een Hoger Onderwijs Plan (HOP) maakt, waarin komt te staan wat er de komende vier jaar met het hoger onderwijs staat te gebeuren. Nader uitgewerkt

in de definitieve HOAK-nota is ook, wat de VSNU had op te merken over deregulering. Dat is een van de doelen van de HOAK-nota.

De VSNU vond dat dereguleren ook wel eenvoudiger, en eerder, kan dan in het HOAK-concept stond aangegeven. Bijvoorbeeld op het gebied van personeels- en bouwbeleid. In de nu verschenen HOAK-nota is dat verwerkt: de "regeldichtheid" gaat nader bekeken worden. Concreet wordt aangekondigd dat het rechtspositiebesluit voor het HBO (dat nieuw gemaakt moet worden) minder regeldicht zal zijn. Het equivalent voor het wetenschappelijk onderwijs, dat onlangs uitkwam, is volgens de minister al aardig deregulerend. Over huisvesting wordt gezegd dat de huidige regels een "niet altijd te rechtvaardigen detaillering" kennen, die binnen afzienbare tijd zal worden herzien.

Behalve deregulering gaat het in de HOAK-nota ook om vier andere, voor het hoger onderwijs ingrijpende, operaties, die wel één ding gemeen hebben: de autonomie van de instellingen groter te maken. Die operaties zijn, achtereenvolgens, dat de manier van plannen en bekostigen verandert, dat het onderwijskundige model verandert, dat er een uitgebreid systeem van kwaliteitsbewaking komt en dat de samenhang tussen wetenschappelijk en hoger beroepsonderwijs sterker wordt.

Met name de kwaliteitsbewaking is in de nieuwe versie nader uitgewerkt. De verantwoordelijkheid ervoor ligt primair bij de instelling zelf; de overheid ziet repressief toe. Op drie niveaus moet een instelling zorgen dat de kwaliteit van het onderwijs in de gaten gehouden wordt: op vakgroepsniveau, op het niveau van de faculteit en op het ni-

veau van de instelling. Om een betrouwbare evaluatie te krijgen, gaat de overheid onderzoek naar 'performance indicators' bevorderen. Daarnaast komt er ook een onafhankelijke evaluatie, waarop door de overheid toezicht wordt uitgeoefend. Instellingen vermelden in jaarverslag en ontwikkelingsplan de methode en de resultaten van kwaliteits-evaluatie, en de onderwijsinspectie controleert dat vervolgens. Daar rolt dan een evaluatieplan uit (waarin verslaggeving, conclusies, voornemens), en dat wordt in de Memorie van Toelichting op de rijksbegroting gepubliceerd. De evaluatie door visitatiecommissies wordt "waar mogelijk" onafhankelijk. Die commissies worden door de inspectie ingesteld, en evalueren zowel periodiek een hele instelling als wat we nu nog kennen onder de naam 'studierichting'. De rapportage van zo'n visitatiecommissie wordt openbaar. De samenstelling

van zo'n visitatiecommissie wisselt met de opdracht, maar in elk geval is het niet de bedoeling dat er veel mensen in komen. Zo'n openbaar evaluatie-rapport krijgt ook consequenties: in het geval dat een universiteit een voldoende haalt zullen er meer studenten naar toe stromen; in het geval van vijfjes of minder beschikt de overheid over de mogelijkheid van sancties. Een positieve sanctie kan zijn, het mogelijk te maken dat er bijvoorbeeld topdeskundigen worden aangetrokken. Een negatieve sanctie bestaat uit de procedure: waarschuwing gevolgd door de aankondiging dat de geldkraan misschien wel dicht gaat, waarop controle volgt of de instelling iets verbeterd heeft, en indien niet: het daadwerkelijk dichtdraaien van een geldkraan. Tegen deze sancties is dan nog wel beroep bij de Kroon mogelijk.

Esther Hageman/UP

fectie en ontsteking" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 4,40.

Het literatuurboek, nummer 328, behorend bij blok 3.2 1985/1986 „Moeheid" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,-.

Vierdejaars studenten Geneeskunde:

Het literatuurboek, nummer 306, behorend bij blok 4.1 1985/1986 „Bloedverlies" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 3,30.

Aan: Alle eerstejaars-studenten Geneeskunde. Betreft: Werkboek „Oriëntatie eerste lijn - OEL 1"

Het werkboek „Oriëntatie eerste lijn - OEL 1" in het kader van het PMO - 1e jaar zal gelijktijdig met het blokboek 1.3 1985/1986 verstrekt worden via de informatiebalie Bureau Onderwijs FdG - kamer 025 - Hoofdgebouw.

Aan: Alle studenten Faculteit der Geneeskunde Betreft: Rapport „Physicians for the Twenty-First Century."

In de Verenigde Staten heeft een „zwarte" commissie zich geruime tijd gebogen over de vraag of doel, vorm en inhoud van de medische opleiding onderhand niet aan herziening toe zijn.

De laatste keer dat een dergelijke onderneming plaatsvond, was aan het begin van deze eeuw en het rapport dat toen werd aangenomen bepaalt, afgezien van de vorderingen die de wetenschap sindsdien heeft gemaakt, in grote lijnen nog steeds het stramen van de gemiddelde Amerikaanse medische opleiding.

In het nu gereedgekomen rapport doen de samenstellers een aantal aanbevelingen dat de Maastrichtse student niet onbekend zal voorkomen. De Onderwijscommissie achtte het rapport van groot belang en stelt daarom een aantal exemplaren beschikbaar voor studenten. Verkrijgbaar bij de onderwijsbalie zolang de voorraad strekt.

Aan: Alle studenten Faculteit der Geneeskunde. Betreft: Spreekuur voorzitter Dagelijkse Commissie voor de Examen.

Het spreekuur (alléén volgens afspraak) van de voorzitter van de DCE vindt gedurende het academisch jaar plaats elke maandag (m.u.v. de eerste maandag van de maand) van de maand tussen 10.00 en 12.00 uur. Een afspraak hiervoor kan worden gemaakt via Josta Mommertz, Bureau Onderwijs FdG, 043-888433.

Rechtsgeleerdheid

Opstellen

Maandag 28 oktober is de laatste dag waarop de tweedejaars opstellen kunnen worden ingeleverd. De balie is die dag hiervoor geopend van 10.45-11.45 uur en van 14.00-15.00 uur.

Lezing

Maandag 28 oktober 15.15 uur geeft N. Verheij een lezing i.h.k.v. blok I.2 over "Regelgeving". Plaats: kollegezaal Nieuwenhof.

Faculteitsraad

Woensdag 30 oktober om 14.15 uur vergadert de Faculteitsraad in de praktijkruimte.

Lezing

Woensdag 30 oktober om 15.15 uur is er een lezing i.h.k.v. het blok "Deconfiture" in de kollegezaal in de Nieuwenhof. Dhr. van Lierop, directeur van de Amrobank praat over kredietverlening aan ondernemers. Iedereen is welkom.

Responsiecollege

Vrijdag 1 november 15.00 uur: responsiecollege "Bedrijf" in de KAPEL!!

Lezing

Woensdag 6 november om 14.30 uur houdt C. Flinterman een lezing i.h.k.v. het blok "Regelgeving" over "De Europese Gemeenschappen". Plaats: kollegezaal Nieuwenhof.

Responsiecollege

Vrijdag 8 november om 15.00 uur: responsiecollege "Bedrijf" in kollegezaal.

Diversen

Onlangs is in Rotterdam de 'Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Van Noort, Gassler & Co' gepresenteerd. Deze instelling stelt zich ten doel de bevordering van wetenschappelijk onderzoek op juridisch, fiscaal en economisch gebied. De stichting reikt o.a. jaarlijks een prijs uit voor een werkstuk op een van bovengenoemde terreinen. Zowel afgestudeerden als studenten komen hiervoor in aanmerking, mits zij de leeftijd van 30 nog niet zijn gepasseerd.

Het reglement van de stichting en enkele speeches die zijn uitgesproken bij de presentatie liggen ter inzage bij het bureau onderwijs.

Plato

De "Salon" van de Faculteit Rechtsgeleerdheid nodigt alle geïnteresseerden uit voor een lezing van Cyril Vink:

Plato verleden en heden (inleiding tot Politeia, over de ideale staat) op vrijdagmiddag 1 november a.s. om 15.30 uur in de practicumruimtes (eerste verieping Nieuwenhof).

ALV Rechtstreeks

Dinsdag 29 oktober om 15.00 uur vindt in kamer 1089 (RW) de Algemene Ledenvergadering van de studievereniging Rechtstreeks plaats. Leden hebben de agenda in hun bezit of kunnen er via de publicatieborden kennis van nemen.

Wetenschapswinkel

Wetenschapswinkel van start. Met ingang van deze maand is het bureau van de Wetenschapswinkel uitgebreid met 1 vaste medewerker. Voor ruim 18 maanden zal Marc Peeters hier zijn vervangende dienstplicht vervullen.

De Wetenschapswinkel stelt zich ten doel het op de universiteit aanwezige kennispotentieel meer ter beschikking van zgn. "kansarme" en ideële groeperingen in de samenleving te stellen. In aansluiting daarop wil zij het onderwijs en het onderzoek van deze universiteit meer aanpassen op de in de maatschappij geconstateerde behoeften.

Gezien het prille stadium van de wetenschapswinkel, is het aantal binnengekomen onderzoeksvragen tot nu toe min. Voornaam punt van aandacht de komende tijd, vormt het verzorgen van de in- en externe publiciteit van de Wetenschapswinkel. Tegen de tijd dat de mogelijkheden om onderzoeksvragen in te bedden in onderwijs en onderzoek beter onderzocht zijn, kan er ook een duidelijker beeld van de soorten te verwachten vragen gegeven worden. Ongetwijfeld zal dan de hulp van studenten en medewerkers voor het uitvoeren van onderzoeksprojecten ingeroepen worden.

Nadere berichten hieromtrent volgen:

Wetenschapswinkel, Hoofdgebouw Tongersestraat 53, kamer 146. Tel 888283. Kontaktpersoon: Marc Peeters.

Inaugurale rede

Vrijdag 1 november:
Prof. dr. M.A. Alesie
Kapaciteitsgroep Klinische Psychiatrie

Herhaalde oproep vacature student-assistent

(zie nr. 4)

Personele Zaken

Salarisbetalingen 1986. De minister van Binnenlandse Zaken heeft besloten de data der girale salarisbetalingen voor 1986 als volgt vast te stellen:

22 januari 23 juli
21 februari 22 augustus
24 maart 22 september
23 april 23 oktober
23 mei + vakantie-uitkering 21 november
22 juni + interim-uitkering 19 december + interim-uitkering

Beschikking Inspecteur Loonbelasting 1986.

Wij vestigen er hierbij de aandacht op, dat medewerkers, die voor 1986 gebruik wensen te maken van een zgn. beschikking inspecteur loonbelasting, deze zo spoedig mogelijk dienen aan te vragen bij de Inspectie der Directe Belastingen, beschikkingen, weke vóór 10 december 1985 bij de Dienst Personele Zaken - afdeling Arpsa worden ingeleverd, zullen nog in januari 1986 in de salarissen worden verwerkt.

Indien U van mening bent, dat U per 01.01.1986 in aanmerking komt voor indeling in een andere belastinggroep verdient het eveneens aanbeveling dit thans reeds aan te vragen. Wij vestigen er nogmaals de aandacht op, dat eventuele mutaties terzake onvervuld aan de Dienst Personele Zaken - afdeling Arpsa dienen te worden doorgegeven.

Eventuele aanslagen premie volksverzekering, welke het gevolg zijn van onjuiste opgave aan de belasting kunnen nimmer op de werkgever worden verhaald.

Fiscaal nummer

In de loop van het jaar 1985 zal aan iedere belatingplichtige door het Ministerie van Financiën een fiscaal nummer worden toegekend.

Dit nummer behoeft door U niet aan de salarisadministratie te worden doorgegeven.

Eind 1985 zullen deze nummers door het R.C.C., voor het zittend personeel, rechtstreeks bij het Ministerie worden opgevraagd.

het spreekt vanzelf, dat het U toegezonden formulier zorgvuldig dient te worden bewaard.

Collectieve

Ziektekostenverzekering OHRA 1986
Met ingang van 1 januari 1986 zullen enkele wijzigingen in de verzekeringsvoorwaarden worden doorgevoerd.

De voornaamste zijn:
a. De premies voor personen van 27 tot 35 jaar worden met ca. 5% verlaagd.

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

(inclusief de Huisarts Plus verzekering A en B), maar exclusief de overige Plus verzekeringen.

b. De gedifferentieerde premies voor kinderen tot 12 jaar worden verlaagd met ca. 15%.
Deze verlaging geldt niet voor de Plus verzekeringen.

c. Aan de reeds bestaande eigen risicovormen wordt de mogelijkheid toegevoegd tot het aangaan van een vrijwillig verhoogd eigen risico van f 1000,00 per jaar, voor alle op de polis verzekerde personen, tezamen (f 500,00 voor een eenpersoonspolis). Tegenover deze eigen risico-vorm staat een premiekorting van 25% van de bruto-premie.
Zij kan alleen in combinatie met de Huisarts Plus verzekering (honorarium en medicijnen) worden afgesloten.

Openstelling Personeels- en Salarisadministratie.
Vanaf 1 juni 1985 is de personeels- en salarisadministratie tussen 14.00 en 16.00 uur voor eenieder bereikbaar.
Buiten deze uren kan alleen in zéér dringende gevallen contact worden opgenomen met de afdelingssecretaresse (tel. 888345).
In de afgelopen maanden is gebleken dat een aantal medewerkers zich niet aan deze regeling houdt.
Wij willen langs deze weg nogmaals begrip van alle betrokken medewerkers vragen voor de situatie.
Voor uw aller medewerking zeggen wij bij voorbaat dank.

Nederlandse Vereniging voor Gezondheidswetenschappen
Ontmoetingsdag
Op vrijdag 29 november 1985 organiseert de Nederlandse Vereniging voor Gezondheidswetenschappen (NVGW) haar eerste ontmoetingsdag.
De ontmoetingsdag vindt plaats in: Hoofdgebouw Rijksuniversiteit Limburg.
Contactpersoon: Lied Roeloffzen, Kleine Gracht 11, 6211 CA Maastricht. Tel. 043-251824 (bij voorkeur tussen 18.00 - 19.00 uur)

RIAGG Maastricht eo.
Praat/ontmoetingsdaggroep voor mensen met pedofiele gevoelens.

OPROEP.
De sectie pedofilie van de Werkgroep voor bijzondere vormen van seksualiteit, intimiteit, relaties (S.i.R.) Maastricht organiseert weer een PRAAT-/ONTMOETINGS-GROEP voor mannen en vrouwen met pedofiele gevoelens. De 3-wekelijkse bijeenkomsten op een doordeweekse avond worden in een vertrouwelijke, huiskamersfeer gehouden onder begeleiding van twee medewerkers van de sectie pedofilie. Met iedere geïnteresseerde wordt een voor-gesprek gehouden.
Informatie/aanmelding bij Werkgroep S.i.R., Prins Bisschopsingel 22, 6211 JX Maastricht. Tel. 043-213131.

Al met 2,50 heb ik 'n spaarrekening en kan ik 'n jaar lang gratis naar 280 musea.

Ik ben bij de ABN.

handtekening	28	MUSEUM KAART 86 regel hier plakken
naam	65	
adres	28	
woonplaats		
geboortedatum		

Open nu een spaarrekening bij de ABN, stort daarop minstens f 2,50 en krijgt gratis de Museumjaarkaart 86. Uw kans op een 'vrijkaart' voor 280 musea waar u meer dan een vol jaar

plezier van hebt. Ook in úw omgeving is heel veel moois te zien. De adressen vindt u in de lijst van Nederlandse Musea van het Ministerie van WVC, die u er tijdens de actie gratis bij krijgt. En u kunt voor maar f 15,- de speciale editie kopen van het Groot Museum Boek. Ga even langs het ABN-kantoor, of bel gratis 06-0515 (tot 21.00 uur).

De Museumjaarkaart 86 is al geldig vanaf 1 dec. a.s. en kost normaal, afhankelijk van de leeftijd, f 7,50, f 12,50 of f 20,-. De actie loopt van 14 okt. t/m 15 nov. 1985.

ABN Bank

LANGMAN's ATLAS voor MEDISCHE ANATOMIE

alleen bij BERGMANS voor **f 25,-**

**BOEKHANDEL
Bergmans**

Nieuwstraat 9, 6211 CR Maastricht
Tel. 043-210825

De BOEKHANDEL waar je wat aan hebt.

SER

VAAAS

BOEKHANDEL

VRIJTHOF 29
6211 LE MAASTRICHT

TEL. 043-50054/18704

DE 4-FACULTEITEN-BOEKHANDEL VAN LIMBURG, VOOR RIJP EN GROEN IN DE WETENSCHAPPEN. EEN BOEIENDE BOEKHANDEL IN EEN GROEIENDE UNIVERSITEITSSTAD: WIJ „BLOKKEN” MET ELK BLOK MEE.

Kapaciteitsgroep Farmakologie

De ziekenfondsraad stelt de capaciteitsgroep Farmakologie jaarlijks in staat een jaargroep studenten van de medische fakulteit gratis een exemplaar van het Farmakotherapeutisch Kompas te verschaffen. Dit kompas geeft een overzicht van alle in Nederland beschikbare geneesmiddelen. Per middel wordt een advies voor gebruik gegeven door de Centrale Medische Farmaceutische Commissie van de Ziekenfondsraad. De capaciteitsgroep Farmakologie heeft besloten alle derde jaars studenten het Farmakotherapeutisch Kompas te geven. De derde jaars studenten die nog niet in het bezit zijn van een farmakotherapeutisch Kompas kunnen persoonlijk een komen afhalen bij het secretariaat van de capaciteitsgroep Farmakologie, kamer 1228, Biomedisch Centrum.

Prof. Dr. H.A.J. Struyker Boudier.

Ervaren interviewsters

In het kader van een landelijk onderzoek over seksueel misbruik van meisjes in het gezin worden ervaren interviewsters gezocht voor het houden van gestructureerde interviews. Gedacht wordt aan (bijna) afgestudeerden in de sociale wetenschappen of maatschappelijk werkers, met belangstelling voor het onderwerp van onderzoek. De interviews worden gehouden in de maanden januari, februari en maart 1986 en worden voorafgegaan door een interview-training.

Het onderzoek wordt verricht aan de Universiteit van Amsterdam. Informatie en sollicitatieformulier op aanvraag voor 4 november a.s. bij Mevr. Hegge, Postbus 10177, 1001 ED Amsterdam, onder vermelding van 'Interviews Onderzoek Seksueel Misbruik'.

Dromen gevraagd

Voor de voortzetting van een landelijk onderzoek naar droominhouden hebben wij nog een aantal droomseries nodig, elk bestaande uit 5 dromen. Vooral droomseries van mannen zijn zeer welkom, omdat wij daar een groot tekort aan hebben. Het materiaal wordt anoniem verwerkt. De enige informatie die wij nodig hebben is: geslacht, leeftijd, studierichting. U kunt de droomseries zenden naar: dr. M.A. de Jong, Psychologisch Laboratorium (kr 834) Universiteit van Amsterdam, Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam.

Tafelstraat 13**Agenda****Open avonden**

- dinsdag 29 oktober, 20.00 uur:
Hoe erg is kunst?

De expositie van Gavin Jantjes (zie onder) is uitgangspunt voor een discussie rond de vraag hoe erg, hoe storend, hoe lastig of gevaarlijk kunst kan zijn, of mag zijn, of soms wellicht moet zijn — én: hoe weinig erg kunst meestal is. Juist. Voorbereid met een aantal studenten van de Stadsacademie. Inleider hierbij is niet, zoals eerder aangekondigd, Kitty van Loo, maar Cees Simhofer, schrijver en zelf sterk betrokken bij de problematiek van Zuid-Afrika. Hij zal iets zeggen over "het derde oog en het derde oor".

- dinsdag 5 november, 20.00 uur:
Tafeltheater speelt Identiteit. Rollenspel en gesprek. Regie: Jet Smit (Toeneelacademie).

- dinsdag 12 november, 20.00 uur:
Video (nog niet bekend wat).

Vieringen

- donderdag 24 oktober, 19.00 uur:
Vredesviering, Janskerk Vrijthof. Op dezelfde avond dat er een fakkeloptocht (Vrijthof, 20.00 uur) en een slotfeest (Dominikanerkerk 20.30 uur) wordt gehouden vanwege het Volkspetitionnement; op dezelfde avond ook dat Nobel-prijswinnaars van de vrede aankomen in hotel Maastricht; op die avond wordt in de Janskerk aan het Vrijthof een ecumenische gebedsdienst gehouden voor de vrede. Gastheer is ds. René van de Beld, predikant de secretaris van Pax Christi Jan ter Laak. De Studentennekklesia is een van de organisatoren.

- zondag 27 oktober, 19.00 uur Cellebroederskapel:
"Zijn god was in het briesje" (1 Kon. 19).

Het optreden van de profeet Elia tijdens koning Achab en koningin Isabel (874-841 voor onze tijdsrekening) bereikt een anticlimax. Elia wil liever dood want zijn profetencarrière lijkt ten einde. Tafeldienst met koor, muziek, gesprek en koffie na. De Cellebroederskapel ligt op het terrein van de Beijaard, en is op 2 manieren te bereiken: door de hoofdepoort aan Brusselsestraat 38 (tuin in, links aanhouden), of door de Cellebroedersgang, iets verder op de Brusselsestraat bij de bushalte.

- zondag 10 november, 19.00 uur:
"De wijngaard van Nabot" (1 Kon. 21). Koning Achab wil het gebied rond zijn enorme paleis nog vergroten. Isabel, zijn vrouw, helpt hem daarbij, door een showproces tegen buurman Nabot te organiseren. Elia weer in actie. Woorddienst met koor, muziek enz. Zelfde tijd zelfde plaats.

Expositie

Gavin Jantjes (Zuid-Afrika, London) "Zuid-Afrikaans Kleurboek", 10 prenten van apartheid. Nog tot 3 november. Open: doordeweekse middagen.

Vrije Hogeschool

Keuzevak sociale driegeleding
Wederom biedt de Vrije Hogeschool te Driebergen in het studiejaar 1985/1986 aan studenten, die verruimende gezichtspunten zoeken voor hun vakstudie, de gelegenheid het keuzevak sociale driegeleding te volgen.

Bestemd voor: Doctoraal studenten, in het bijzonder in de menswetenschappen. Ook voor belangstellenden met een voltwoide opleiding.

Docenten: Prof. Dr. C.J. Zwart en Mr. R. v.d. Plaat.

Doel: Bestudering van het werk van Rudolf Steiner voor de vernieuwing van het sociale leven, gezien vanuit een sociaal-pedagogische invalshoek.

Werkwijze: een serie weekend-bijeenkomsten en een werkweek in de periode van oktober 1985 tot juni 1986.

Afsluiting: Mondeling tentamen of scriptie.

Studiebelasting: 250 — 300 uur, afhankelijk van literatuur.

Inlichtingen en evt. aanmelding:
Vrije Hogeschool, Hoofdstraat 20, 3972 LA Driebergen, tel. 03438-18044
Prof. Dr. C.J. Zwart, tel. 03438-15768
Mr. R. v.d. Plaat, tel. 030-716254.

Sport Mededelingen LV&S**Attentie late sporters**

Nu het weer vroeg donker wordt en de weersomstandigheden vaak wat minder goed zijn, willen we erop wijzen dat het bij late trainingstijden bij afgelegen lokaties verstandig is om in groepen naar huis te gaan.

Cursussen

- Badmintoncursus: start met ingang van 28 oktober aanstaande Deze cursus is gratis

- Jazz dance-cursus: start opnieuw 20 november aanstaande (in 2 groepen, nl. woensdag 20.30 — 21.00 uur en van 21.30 — 22.30 uur. Kosten f 25,-.

- Tennis cursus: start opnieuw 4 november aanstaande. Kosten f 50,-.
Verdere informatie en/of inschrijving: buro L.V. & S.

E.S.T.D.

Op 12 en 13 december aanstaande wordt het ESTD, (Eerstejaars Studenten Toernooi Drienerlo), weer gehouden in Enschede. Doe jij een van de hieronderstaande sporten en ben je eerstejaars, schrijf je dan in bij buro L.V. & S. of tijdens het LUSS info-uurtje, (elke woensdag 12.00—13.00 uur). Dit kan nog tot en met 28 oktober. Voor f 30,- kun je 2 dagen met studenten uit heel Nederland doen aan: badminton, tafeltennis, volleybal, basketball, zaalvoetbal, zaalhandbal, zaal hockey, zwemmen, waterpolo en natuurlijk feest vieren en lol hebben. Meegaan dus!!!

Hockey

Groep studenten wil onderling een hockeytoernooi organiseren, (4 à 5 avonden), op de kunstgrasvelden van M.H.C. Belangstelling voor zover nog niet aangemeld: melden bij buro L.V. & S.

N.B. Hockeytijden: donderdag 19.30 — 20.30 uur dames, donderdag vanaf 20.30 uur heren, vrijdag 20.00 — 21.30 uur dames gevorderden, vrijdag 21.00 — 22.00 uur heren gevorderden.

Skigymnastiek

Elke donderdag van 20.15 — 21.15 uur in het Veldekecollege, ingang Glacis-

weg. Inschrijven is niet nodig, elke sportkaarthouder is welkom!!!

Tennistoernooi R.L. 1985**Uitslagen:**

Zaterdag 5 oktober j.l. is er in tenniscentrum Dousberg het R.L.-tennistoernooi gespeeld. 50 deelnemers hebben onder zeer fraaie weersomstandigheden gestreden om de diverse dubbel-titels.

Heren dubbel gevorderden: 1. Reinhard Titel / Udo Buchheim, 2. M. v. Gasselt / H. Knols, dames dubbel!
Heren dubbel beginners: 1. Prometheus, 2. O. Braken / G. Neelis.

Gemengd dubbel gevorderden: 1. T. de Groot / J. Vandenbergh, 2. I. Zijlstra / B. de Barbanson.

T-shirts

T-shirts te koop met R.L.-opdruk in de kleuren rood-wit-blauw-zwart bij buro L.V. & S. Prijs f 20,-.

Waterpolo

Wij willen samen met enthousiaste mensen, zowel dames als heren, waterpolo spelen. Heb je interesse, kom dan maandag van 21.30—22.30 uur naar zwembad Dousberg. Daar is materiaal en waterpolo-ervaring aanwezig. Tot dan!

Informatie bij buro L.V. & S., Armando de Wolf, tel: 045-424774, Eric van Rijswijk, tel: 043-630875.

Zaalvoetbal

Op donderdag van 17.00—18.00 uur in de sporthal de Geusselt kunnen nog zaalvoetballende dames terecht.

De heren kunnen ook naar de Geusselt maar dan op donderdag van 17.00—18.00 uur.

STUDEREN. Dat doen wij ook. Kijken waar de problemen liggen en hoe ze kunnen worden opgelost. Jeugdwerkloosheid, studiefinanciering, kernwapens, diskriminatie. Maar we schrijven er niet alleen over, we voeren ook acties.

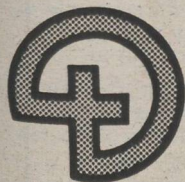
Voor studieboeken die van aktie houden: de **PPR** Jongeren

PPR

BON
in open envelop sturen aan
PPR-Jongeren
Antwoordnummer 10718
1000 RA Amsterdam
Postzegel hoeft niet

ik word lid van de PPR-Jongeren (f 10,- per jaar)
 ik wil meer informatie over _____

naam _____ m/v
adres _____
postcode/plaats _____
telefoon _____
geboortedatum _____ handtekening _____

leenarts medibanda b.v.

lid "Orthobanda"

wycker brugstraat 12 - 6221 EC maastricht - telefoon 043-210349

- Detailhandel en groothandel in medische instrumenten en apparatuur.
- Ruime sortering in showroom.
- Speciale tarieven voor studenten.

spaarbank

Salarisrekening,
sparen, verzekeren,
lenen, hypotheken,
buitenlands geld.

spaarbank limburg

de bank voor particulier en zakenman

Men met b
ruiters
bloed
der er
slaaf.
ten su
bruus
het Z
Poolse
sche i
bergie
se ha
Franse
jaar la
diener
recept
snee /
fon. A
natie.
rond
zieksc
van de
go, de
social
derskl

Op è
loof te
je wil
kan ni
je het
dat je
niet al
als je

Onder
gen d
koeve
ritme
zich
vendic
heimw
Na he
vloedi
tot de
hande
trotse
ren ei
genzil
hoord
zager
het hi
leider
De mi
beinv
ritme
Cuba
cho's
voor t
destir
gedox
milon
vorm
de mi
paar
werd
immig
nos t
tijdje
venst
sticht
„Heil
den”,
ders
vinde
hadd
spoor
rige e
het le
op d
bereil
de ec
strooi
werel
nië. Z
gen
Boca
Het c
kome
de ir
den i
zij hu

Obse

De ziel van de tango

„Men neme een Indiaanse vrouw met brede heupen, twee Spaanse ruiters, drie mooie gaucho-halfbloeden, een halve Baskische herder en een klein snippertje neger-slaaf. Gedurende drie eeuwen laten sudderen. Er vóór het opdienen bruusk vijf Italiaanse arbeiders (uit het Zuiden) aan toevoegen, één Poolse jood (een Duitse of Russische is ook goed), een Franse herbergier, driekwart van een Libanese handelaar, evenals een hele Franse hoer. Niet langer dan 50 jaar laten rusten, daarna koel opdienen... met brillantine”, aldus het recept ter bereiding van een doorsnee Argentijn van de schrijver Kalfon. Argentinië is een immigrantenatie. In dit land ontwikkelde zich rond de eeuwwisseling een muzieksoort, een muzikale expressie van de arbeidersbevolking: de tango, de mooie maar melancholieke sociale barometer van de arbeidersklasse.

„Op één straathoek kom je het ge-loof tegen
je wil de zee oversteken, maar je kan niet
je hebt zodanig pech
dat je revolver met je laatste kogel niet afgaat
als je je voor de kop wil schieten.”

(Catulo Castillo)

Onder de Spaanse kolonisatie zongen de slaven, begeleid door met koevel gespannen trommen, een ritme dat de kiem van de tango al in zich droeg: de candombe, een levendig gezongen van een spoor heimwee doortrokken worksong. Na het ondergaan van pampa-invloeden ontwikkelde zich dit ritme tot de milonga. Dit gebeurde in de handen van de gaucho's. Deze trotse en onafhankelijke ruiters waren eigen baas en stapten met tegenzin van hun paarden af. Zij beoordeelden tot een mengras en voorzagen in hun onderhoud door als het hun uitkwam kuddes te begeleiden, te merken en te castreren. De milonga werd op zijn beurt weer beïnvloed door de habanera, een ritme dat door de Spanjaarden uit Cuba werd geïmporteerd. De gaucho's kwamen alleen naar de stad voor hun sexueel gerief. In de clandestino, het bordeel, werd de tijd gedood door in de wachtzalen de milonga te spelen. De gaucho's vormden mannenkoppels die op de muziek dansten en via de dans paarbewegingen imiteerden. Hier werd de milonga de tango. Ook de immigranten wisten de clandestinos te vinden om hun leed voor een tijdje te kunnen vergeten. In de havenstad Buenos Aires, in 1536 gesticht en toen heette het dorpje „Heilige-Maria-van-de-goede-winden”, krioolde het van buitenlanders die in de hoop hun fortuin te vinden voor Argentinië gekozen hadden. Door de aanleg van de spoorwegen op het eind van de vorige eeuw kon het vlees, de wol en het leer van de uitgebreide kuddes op de pampa's sneller de haven bereiken. Dit had een opbloei van de economie tot gevolg. Daardoor stroomden uit alle hoeken van de wereld immigranten naar Argentinië. Zij vulden de snel uit hun voegen barstende achterbuurten La Boca, Misere en Corrales Viejos. Het overgrote deel van de nieuwkomers werd ontgoocheld en leefde in erbarmelijke omstandigheden in de arbeidersbuurten, waar zij hun dagen vulden met dromen

over betere tijden. Zij brachten naast hoop vooral hun heimwee, hun herinneringen en hun verdriet mee. Door hen klinkt de tango zo droevig. Later heeft zich dat ontwikkeld tot een universeel verdriet. In hun woonwijken ontstond een bargoens dat in de gezongen tango's zal opduiken. Het waren de Duitse immigranten die de bandoneon invoerden, de zeskantige trekharmonica met drukknooppjes in plaats van toetsen, het hoofdinstrument binnen de tango. Het waren de kinderen van de immigranten, los creollos, die er op leerden spelen. De bandoneon vertolkt het verdriet en geeft de tango zijn magische dimensie.

„Het mysterie van je klank, bandoneon
is dat hij deelneemt aan het lijden van iedereen.
In zijn slaap ademend bereikt hij het hart van wie meest lijdt”

(Homero Manzi)

De prostituees dansten de tango met hun klanten en zodoende kreeg de tango steeds meer bekendheid. In de jaren twintig waren de tango's nog enigszins optimistisch van aard. In de jaren dertig daarentegen, toen in Argentinië een volksbeweging mislukte, werden de tango's droeviger van toon. Carlos Cardel is de grootste vertolker van deze melancholische tango. Cardel, de sociaal bewogen tangocomponist is nog steeds de meest populaire tangovertolker en is niet minder dan een mythe. De Argentijnse burgerij was afkerig van de tango, dat was iets voor de cabecitas negras, de buitenlanders met hun donker haar. De tango werd verboden omdat het achterbuurtmuziek zou zijn. Hij kwam pas bij de bourgeoisie in zwang toen de tango populair werd in Europa. Door fuifpartijen van rijke als gaucho's verklede Argentijnen in Parijs en een dansense Rudolf Valentino

De ongekroonde koning van de Tango Nuevo Astor Piazzolla treedt op 2 november in de Heerlense Schouwburg op, de enige uitvoering in Limburg.

in de film, kreeg Europa de smaak van de tango te pakken. Op het Europese vasteland werd, ondanks grote weerstand van kerkelijke en wereldlijke autoriteiten, de tango een modieuze ball-room dans met een wulps karakter. In de ogen van de arme Argentijn een ridiculisering van hun muziek. Ook de teksten werden aangepast. Dit hield in dat ze oppervlakkig en nietszeggend werden, vaak frivol. De tangomuziek is meer dan een cliché waarop hier tijdens feesten en partijen rondgehoest wordt. En Arie Maasland, meer bekend onder de folkloristische naam Malando, kan men beter helemaal vergeten. In 1955, na tien jaar Peronisme waarin de arbeids tenminste nog een beetje invloed konden uitoefenen op hun eigen toekomst, kwam de Junta door een staatsgreep een de macht. Dit was de inleiding tot een jarenlange militaire terreur met tal van verdwijningen, martelingen en vele doden. Zelfs trachtte de Junta de tango het zwijgen op te leggen. De militairen probeerden de cultuur te veranderen door alleen nog maar Amerikaanse muziek via de radio te laten horen. Elk protest tegen hun weersinwekkende smerige oorlog werd met de dood betaald. Velen ontvluchtten het land. De recente veroordeling van de militairen is voor de door terreur geteisterde bevolking een schrale troost. Maar de tango liet zich niet het zwijgen opleggen, want de muziek is immers verweven met het leed van het volk.

„Mooi weer, slecht weer
men sterft, men wordt geboren,
men lijdt
en de mens houdt zijn mond...
„Wacht hij om te spreken?
Is hij bang, blind, doof?
Wil hij niet in woede uitbarsten?
Waarop wacht hij, waarop heeft hij gewacht?
wacht hij?
en de mens houdt zijn mond...”

(Juan Gelman)

In de jeugd van de tango waren Pedro Maffia en Osvaldo Fresedo de grootste componisten, maar Julio de Aro heeft het tango-orkest zoals wij dat tegenwoordig kennen vorm gegeven. Daarna traden vooral Anibal Troilo, Roberto Firpo, Carlos Di Sarli en Eduardo Arolas als componisten en uitvoerenden op de voorgrond. De tachtigjarige grootmeester van de klassieke tango Pugliese heeft nog onlangs ons land bezocht.

De tango heeft zich voornamelijk in het buienland verder ontwikkeld. Argentijnen die hun toevlucht hadden genomen naar Parijs experimenteerden met de muzieksoort. Het sterk geëngageerde Cuarteto Cedron gaf de tango een literair cachet mee. Maar het is Astor Piazzolla die in Nederland furore maakt. De wedergeboorte van de tango is waarschijnlijk voor ons land te danken aan de choreograaf Hans van Manen, die Piazzolla's muziek gebruikte voor zijn ballet „Five Tango's” in 1977.

Piazzolla verrijkt de tango met elementen uit de hedendaagse muziek en de jazz. Hij maakt vaak grillige composities met vreemde verspringingen en ritmestructuren, hij maakt de tango avontuurlijk en speels zonder dat de droefenis verloren gaat.

„Ik zal je komen halen om te ster-
ven,
om afscheid te nemen roep ik je,
om vergiffenis te vragen
en terwijl ik je in de armen druk
zal ik je mijn hart schenken –
in kleine stukjes.”
(E.S. Discépolo)

Paul Pinxten

Astor Piazzolla y su Quinteto Tango Nuevo speelt op 2 november in de Heerlense schouwburg. Bezetting: Astor Piazzolla, bandoneon; Pablo Ziegler, piano; Fernando Soares Paz, viool; Oscar Lopez Ruiz, gitaar; Hector Console, bas.

Agenda

Filmhuis

donderdag 24 oktober tot en met zondag 27 oktober, 20.00 uur: Houd de trein in het oog, (I. Menzel). 22.00 uur: Blood simple (J. Coen).

maandag 28 oktober, 19.30 uur: Thomas Graal's best film (Stiller) 22.00 uur: Houd de trein in het oog (I. Menzel).

dinsdag 29 oktober, 20.00 uur: The master of the house, (Dreyer). 22.00 uur: Houd de trein in het oog (I. Menzel).

woensdag 30 oktober, 20.00 uur: Bed en sofa (Room). 22.00 uur: Houd de trein in het oog (I. Menzel).

donderdag 30 oktober tot en met zaterdag 3 november, 20.00 uur: A strange love affair. (E. de Kuyper/P. Verstraten). 22.00 uur: On the waterfront (E. Kazan).

maandag 4 november, 19.30 uur: Faust (Murnau). 22.00 uur: On the waterfront (E. Kazan).

dinsdag 5 november, 20.00 uur: Potemkin (Eisenstein). 22.00 uur: On the waterfront (E. Kazan).

woensdag 6 november, 20.00 uur: Lady Windemare's fan (E. Lubitsch). 22.00 uur: On the waterfront (E. Kazan)

Stadsschouwburg

donderdag 24 oktober om 20.00 uur: Raphael Kwartet, kamermuziek.

vrijdag 25 oktober om 20.00 uur: Willem Nijholt, solo-theatershow.

zaterdag 26 oktober om 20.00 uur: Chris Hinze Combination.

zondag 27 oktober om 20.00 uur: Operaklas Conservatorium Maastricht met opera's van Falla en Britten (familie-matinee).

dinsdag 29 oktober, woensdag 30 oktober en donderdag 31 oktober om 20.00 uur: „De broek” door Het Vervolg.

donderdag 31 oktober om 20.00 uur: Amsterdam Baroque Orchestra.

zaterdag 2 november om 20.00 uur: „La Bohème” door Compagnia d'Opera Italiana di Milano.

dinsdag 5 november om 20.00 uur: „Droom van een zomer-nacht” door Nieuw Ensemble Raamtheater.

woensdag 6 november om 20.00 uur: „Het offer is te kort” door Jan Dee-leir.

Diversen

't Bassin, kunstcentrum Limburg, Maastricht: „Pari inter Pares”, tekeningen van Claessen en Zoetbrood.

Bonnefantenmuseum, Maastricht: De illustere wand”, ramen, kartons, ontwerpen en modellen; glas in lood uit 1870-1985.

Kombi, Maastricht, 25 oktober: Green on red.

Spugh, Vaals 26 oktober: Front 242, 10 november: Frank Tovey.

Eissporthalle Aken: Tears for Fears.

Schouwburg, Heerlen, 2 november: Astor Piazzolla su Quinteto Tango Nuevo.

Studio van de ROZ in Maastricht: penseeltekeningen van Jacques Dieteren uit Geulle.

moretha

Werkplaats 1

De capaciteitsgroep op het BMC kreeg wat uitbreiding. En zoals het gaat: er was wat nieuwe apparatuur en daar moest een kast voor komen. Niet zomaar een kast van de Hubo, nee, zoiets moet precies passen, het moet degelijk zijn, enzovoorts. Kortom; een kast die moet worden gemaakt. Gelukkig zijn daarvoor voorzieningen getroffen. Er functioneert een leger aan diensten en een daarvan is de Werkplaats. Die zou de kast dus gaan maken. Maar wat kost dat? Er waren dure materialen nodig, zoals plaatstaal en hardplastic, voor de hele kast kwam dat toch al gauw op zo'n 1500 gulden. En hoeveel werk steekt erin? Want des te meer werk, des te duurder. Zou je denken tenminste. Bij het informeren naar de tarieven leerde de capgroep dat er soorten bestaan in klussen. Men onderscheidt 'kleine opdrachten' en 'grote opdrachten'. Een kleine opdracht is hoogstens één week werk, gaat 't meer tijd kosten dan wordt het een grote opdracht. Zo'n grote opdracht moet je per uur betalen, à raison van 9 gulden. Maar let op: de gebruikte materialen krijg je gratis. Voor een kleine opdracht hoeft je geen arbeidsloon te betalen, de materialen zijn echter voor eigen rekening. Het begon de capgroep te duizelen en zij sloeg aan het rekenen. Eén kast is ruim 30 uur werk. Een kleine opdracht dus. Dan hoeft je alleen het materiaal te betalen: f 1500. Wat zouden drie

kasten nou kosten, dachten de creatieve onderzoekers. Je hebt er wel geen drie nodig, maar stél nou eens. Drie kasten zijn 100 uur werk. Plotseling is het een grote opdracht geworden. En dat kost voor 100 uur à f 9,- à f 900. De materialen hoeft je in dit geval niet meer te betalen. Alles opgeteld, wat bleek? Eén kast voor f 1500, drie kasten voor f 900! Wat zou U doen als U de capgroep was? Precies! Snapt U nou ook waarom er zoveel spullen staan op het BMC?

Werkplaats 2

De drie kasten kwamen. De nieuwe elektrische apparatuur vond er een goede bergplaats. Toen nog de stroom. Een nieuw stopcontact was nodig. Een aanvraagbon werd ingediend en zowaar; na enige weken verscheen een deskundige. Gewpend met een slagboor, een leidingveer en het nodige KEMA-gekeurde veantwoordde materiaal ontstond al spoedig een nieuw aftappunt. Tien centimeter ernaast zat al een stopcontact. Dat was in gebruik voor het koffiezetapparaat. Dit apparaat was niet van het nieuwste soort en zodoende nog niet uitgerust met een aan/uit schakelaar. Om spoedig afbranden van het BMC te voorkomen was het dus nodig vele malen op een dag de stekker in en uit het stopcontact te pluggen. Een handeling die in de loop der jaren het stopcontact warlos had doen gaan zitten. Nog niet

echt gevaarlijk, maar je zult maar ineens met de draadjes in je handen staan. Nu wist men in deze capgroep dat de technische dienst groot belang hecht aan het voorkomen van gevaarlijke situaties en gruwt van ongeschoolde knoeierij. Als er niet gauw wat aan gebeurde voorzag men al dat men zelf een reparatiepoging moest gaan ondernemen. Zo kwam het dat een gedachte rees. Een begrijpelijke, maar toch stomme gedachte was het, een naïeve gedachte, simpel gewoon. Men dacht: "Als de electricien hier nu toch is kan hij misschien gelijk even het oude stopcontact vastzetten. Dat voorkomt groter rampan en scheelt bovendien tijd." Ik zei het al: een typische buiten de wereld staande onderzoekersgedachte. Hoogst naïef. Natuurlijk is het niet zo eenvoudig. Het zou me een mooie boel worden. Gelukkig wist de electricien wat hem te doen stond en weigerde deze onreglementaire voortrekkerij. Eerst moest een nieuwe aanvraagbon worden ingediend. Met daarop projectnummer, begrotingsnummer en handtekening van de prof. Dan moest beoordeeld worden of het in de categorie kleine of grote opdracht ingedeeld diende te worden. Uiteindelijk moest een geschikte plaats in het drukke werkschema gevonden worden. U begrijpt al dat zoiets een hele organisatie behelst en dat de capgroep wel wat erg simpele ideeën koesterde. Gelukkig werkte de dienst vlot mee, zodat al binnen de maand de electricien opnieuw verscheen. Dankzij zijn vakkundigheid was één slag met de schroevendraaier voldoende om het schroefje weer voor jaren vast te laten zitten.

Werkplaats 3

U wist al dat er een verschil bestaat tussen grote en kleine opdrachten. Nu blijkt er ook nog zoiets als een 'klusje' te bestaan. Zo'n werkje mag een aantal uren duren en wordt meestal nog de zelfde dag gedaan. Dat 't handig is om een grondige beheersing van deze indelingsmaterie te hebben alvorens de 'ondersteunende diensten' in te schakelen bleek een onderzoeker die duizend gaatjes in een metaalplaatje geponst wilde hebben. Onbewust van de verregaande implicaties van zijn woorden vroeg hij de dienst of ze dit 'klusje' even wilden klaren. "Duizend gaatjes?"

Het gelaat van het diensthoofd betrok: "Nou, of dat nog wel een klus is... Noemt U dat maar een opdracht. Dat moeten we inpassen in het schema, rekent U maar op zo'n drie weken". De onderzoeker schrok. Drie weken!! Hij had het plaatje met de gaatjes nodig voor een proef. "Hoeveel gaatjes is één klus dan?" vroeg hij. "Mmm...ongeveer honderd gaatjes" schatte de technicus. Even dacht de onderzoeker na. "Geeft U mij dan maar voor precies één klus gaatjes". En zo liep hij even later met een plaatje met honderd gaatjes de deur uit. En de volgende dag met een plaatje met tweehonderd gaatjes. En de dag daarop met driehonderd. Zodat al na tien dagen in plaats van na eenentwintig het onderzoek verder kon gaan.

Paul Gobee

Kettingbrieven

Welkom in de vicieuze cirkel! Steeds meer mensen doen mee met, investeren in, en verzinnen zelf kettingbrieven. Naast de gouden cirkel, de zilveren cirkel (met een lager inlegbedrag) en de platina ketting bestaat er nu ook een wijnbrief. De bedoeling is dat de geachte lezer een dergelijke brief koopt tegen betaling van twee flessen wijn. Op zijn beurt verkoopt hij deze brief weer aan twee personen tegen betaling van in totaal vier flessen wijn. En de kopers gaan door met verkopen, dit levert acht flessen op, en ga zo maar door. Zie daar: de wonderbaarlijke vermenigvuldiging. Jezus had het zelf kunnen bedenken.

Dit „geestverruimend“ initiatief is genomen door een Maastrichtse student, laten we hem voor het gemak even Jo noemen.

Het streven van Jo is niet gericht op winstmaximalisatie. De gouden cirkel is volgens hem decadent en gericht op het soort volk dat graag slapend rijk wil worden. Kopers van de wijnbrief daarentegen dienen van „een rijke slaap te houden“. Alleen dan zal dit idee zijn druiven afwerpen.

De gevolgen van dit initiatief zijn niet te overzien. De in de brief genoemde „rijke slaap“ zal alras heel studierend Maastricht overvallen.

De door alcohol geteisterde hoofden zullen niet meer in staat zijn om actief in de onderwijsgroep te participeren. De moderne student moet maar zien hoe hij zich, door de flessen wijn heen, een weg baant naar zijn doktoraal examen. Naarmate er meer wijn het studentenhuis binnenstroomt, zal de verleiding groter worden om met de studie te stoppen. Steeds vaker zit de moderne student hele dagen te proeven in de keuken van zijn studentenhuis, waar kakkerlakken en faromieren aan een niet te stuiten opmars zijn begonnen. Nieuwe verkopers die met hun brief de boer op gaan, treffen hun potentiële kopers reeds in een roes aan, omringd door lege flessen van Albert Heyn.

AH is volgens de brief een voorwaarde voor het welslagen van de hele onderneming. Waarom AH? Waarschijnlijk heeft Jo aandelen in dit concern, of gelooft hij in „huismerk“. Bovendien blijkt de gevraagde f 4,95 het bedrag te zijn dat de wijnproever enige garantie biedt omtrent de koppijnverwekkende kwaliteiten van genoemde drank.

Of het tot de geschetste situatie komt, is afhankelijk van de verkooplust van onze moderne student. Jo heeft er in ieder geval alle vertrouwen in. Bij overweldigend succes denkt hij aan een tweede ketting, deze zal een farmaceutisch karakter dragen.

Toine Houben

Cultuur

Ik kreeg klachten dat ik zo negatief zou schrijven over De Amerikaanse. Het is waar, ik heb geen hoge pet op van de Hamburger- en Plasticcultuur in deze federatie, evenmin als van de hypocrisie die vele inwoners van dit land besmet. De Carter-glimlach is een geconditioneerde deugd van de Amerikaan. Hoersjacherij is ook bent, je dient vriendelijk te lachen wanneer iemand je aanspreekt of groet. Kan dat een plezierige steer scheppen, da's waar, maar wanneer je naar de ogen en houding van de lacher kijkt zie je in negen van tien gevallen dat hij/zij er geen van meent. Voor mij is ook dat een deel van de Plastic-cultuur.

Goed, klachten over mijn negatieve me, dus. Ik zal er even wat aan doen. De studentengemeenschap in Berkely en het straat-leven (vanwege het immer fraaie weer spreekt op straat af) hebben weer onweerlegbare charme. Aan deze universiteit studeren 40.000 mensen, en dat is nog eens even wat anders dan de Rijksuniversiteit Limburg nietwaar? Je zou vrezen dat 40.000 mensen een waanzinnige massa teit en bureaucratie met zich mee brengen. Dat is waar. Je kan niet eens naartoe gaan (afgezien van de supermarkten ter grootte van een Jumbo-Jet-hangar) of er staat een rij te wachten. In Nederland zou dat betekenen dat zich op de gezichten van de wachtenden een zwaar onweer zou aftekenen. Zo niet in Berkely. Hier swingt men met een Walkman op beide oren, daar discussieert men over de voor- en nadelen van titanium steurboard-wieltjes, iemand gaat even koffie halen en vraagt aan de volgende rij of men ook wil („Yeaeaeae brult men), een universiteits-official loopt even langs de rij om te informeren of er echt grote problemen zijn, achter mij bekvechten een blanke en zwarte vrouw over de handelsbeperkingen die Reagan voorstelt, en wat verderop beginnen enkele echte Californische Surfboys te basketballen met een klein rubber stuiterballetje.

Als ik buiten kom heb ik trek in een wandel naar het cluster stalletjes dat de meest uitzonderlijke zaken verkoopt. Cappuccino? Of vandaar een smoothie (een soort shake van verse vruchten, gemaakt waarvoor bijstaat)? Of heb ik meer zin in Pasta Marinara, Burrito of Sukiyaki? neem maar een beker chocolademelk. Wandelend in het zonnetje de richting van dreunende drumsounds krijg ik van vele mensen papiertjes toegestopt; als ik wil kan ik hier mijn hele leven lang optesteren tegen al 's werelds recht.

Ik loop het trapje af, hoekje om, sta bij de bron van de drumgebedden: een twintigtal negers staan te drummen en trommelen op de go's, tomtoms en hoe al die apparaten ook mogen heten. Mensen swingt. De honderden toeschouwers vinden dat ook, stampen en klappen mee, rammelen met de blijkes en klimmen van puur enthousiasme in en uit bomen. Die echt feest. Als je internationale broeder/zusterschap zoekt, dan is de plaats: half Azië en Afrika hier te genieten.

De wereld telt 155 naties, en uit daarvan zijn er studenten hier.

Bericht uit Berkeley

Ik, Marie-Christine

Dankzij Gunter Wallraff weten wij nu alles over het leven van illegale Turkse arbeiders in Duitsland.

Wallraff loopt nu met plannen rond om een aantal jaren onder te duiken in het leven van de geworven student in Nederland. Zijn boek verschijnt over drie jaar onder de titel 'Ik, Marie-Christine'. Het barst van de onthullingen: hoe zij vanuit Leiden met 6 klasgenoten ontvoerd werd door twee Maastrichtse hoogleraren; hoe haar vriend Ted uit Den Haag alleen maar ingeschreven was als economie-student in Maastricht, er ook gratis woonde op een kamer in het huis van een hoogleraar, in zijn dagelijkse leven dealer was, nooit een binnenkant van een blokboek had gezien en toch een bul kreeg; hoe Erik-Jan uit Rotterdam, een jaargenoot van Ted in een Rotterdamse scholierenkroeg volgegoten werd door een Maastrichtse koppeltutor geneeskunde en de volgende dag ontwaakte in een Randwijckse onderwijsgroep. De bewijsstukken, vastgelegd op video, worden uiteraard voor publicatie van het boek in beslag genomen door gedeputeerde Mastenbroek, die reeds in oktober 1985 verklaarde dat de RL uit zou groeien tot een volwaardige universiteit.